

6411

למחמת יום הכיפורים

ועדת החקירה - מלחמת יום הכיפורים

ישיבה קי"ד

17.7.74

ישיבת אחר-הצהריים

רשמה חכ

הערד - אל"ם ח.בן-ימיני

- מה שמך? הי"ר אגרנט:
- חזים בן-ימיני (בנימיני). ח.בן-ימיני:
- מה דרגתך? הי"ר אגרנט:
- אלוף מישנה. ח.בן-ימיני:
- אתה מצהיר בהן צדק לומר את האמת? הי"ר אגרנט:
- כן. ח.בן-ימיני:
- הערות שלך היא סודית והדיון הוא סודי. הי"ר אגרנט:
- מה תפקידך בצה"ל? ח.בן-ימיני:
- מפקד בית-הספר לקצינים בצה"ל. הי"ר אגרנט:
- מה שנקרא בה"ד 1? ח.בן-ימיני:
- בה"ד 1 - בסיס הדרכה. הי"ר אגרנט:
- ממתי? ח.בן-ימיני:
- המנוי שלי הוא מ-24.9.73. הי"ר אגרנט:
- ספר לנו כמה פרטים על קורות חיך. שנת הלידה, מקום הלידה. ח.בן-ימיני:
- שנת הלידה 1938. אני יליד תל-אביב. התגוררתי עד גיוסי ח.בן-ימיני:
- לצבא ברמת-גן. בוגר בית-הספר היכון-חרש בתל-אביב.
- ההגייסתי ב-1956, ועד אז התגוררתי בר"ג. שירתתי מאז 56 בתפקידי מוקד ח.בן-ימיני:
- בצנחנים: מפקד -כיחה, סמל, מפקד מחלקה, מפקד פלוגה בגדוד הנח"ל ח.בן-ימיני:
- המוצנח, השייכת לחטיבת הצנחנים. מפקד קצין מבצעים גדודי (קמב"צ), ח.בן-ימיני:
- מפקד פלוגה בגדוד 50, מפקד חטיבת הצנחנים. סגן מפקד גדוד 890 בתקופת מלחמת

2.
רשמה ת.כ.

הער - אל"ם חיים בן-ימיני

ששת הימים, מפקד גדוד צנחנים 202 בשנים 72-1970. במהלך שירותי הצבאי למדתי באוניברסיטה, אני בוגר האוניברסיטה העברית במדעי החברה. עשיתי אה.ב.א בירושלים, כמדעי החברה - סוציאלוגיה ומדעי המדינה. שירתתי כשנה בחפקיד כמחלקת מחקר באמ"ן-מחקר ענף ירון 2.

עבדתי שנה כענף מחקר. כאשר הייתי מב"ד נפצעתי בעזה.

היו"ר אגרנט: מחי?

ח.בן-ימיני: זה היה בדצמבר 1972. חזרתי לפקד על הגדוד. במאי 1972 מוניתי ראש ענף מבצעים במסכ"ל. בחפקיד זה שירתתי עד 24.9.73, כאשר מוניתי להיות מפקד בית-הספר לקצינים - בה"ד 1.

לסקוב: אתה החלפת את ברזאני?

ח.בן-ימיני: החלפתי את ברזני.
היו"ר אגרנט: אולי אתה יכול לתאר מה נעשה כבה"ד 1?
חצבן-ימיני: מתי, כרבע? או בתקופה שבה קיבלתי את בה"ד 1?
היו"ר אגרנט: אלה שם מספטמבר 1973.
ח.בן-ימיני: קיבלתי את הפקוד שבועיים לפני המלחמה. אני מעדיף לדבר על בה"ד היוס כפי שהוא היוס. על בה"ד 1 כפי שהיה אז, קשה לי קצת לדבר.

ח.לסקוב: האם יש לך נסיון גם כפקוד, גם בהדרכה וגם בעבודת מטה?

ח.בן-ימיני: אני יכול לתאר את בה"ד 1 כפי שהוא היוס. לתאר את בה"ד 1 כפי שהיה אז, כאשר תוך שבועיים יצאנו למלחמה כחטיבה - זאה קשה לי לשפוט. הספקתי להיות שם בדיוק מ-24.9 עד 6 לאוקטובר.

היו"ר אגרנט: ביה"ס הוא במצפה-רמון?

חצבן-ימיני: במצפה-רמון. יצאנו למלחמה כחטיבה. לומר כאן התרשמות כוללת ממה שראיתי, זה קשה, כי לא הספקתי. הייתי בדיוק

ועדת החקירה-17.7.74
ישיבה קי"ד - אחה"צ3.
ח.כ.

הער - אל"מ ח.כ.ן - ימיני

שבועיים, אני יכול בהחלט לתאר את כה"ד 1 כפי שהוא היום.

היו"ר אגרנט: אני מתאר לי שזה מעין המשך של מה שהיה גם קודם לכן?ח.כ.ן-ימיני: בהחלט.היו"ר אגרנט: טוב, זה מה שאני רוצה לדעת.ח.כ.ן-ימיני: מכחינה עובדתית, אני יותר מתבסס על התקופה שבה אני

מפקד כה"ד 1. כה"ד 1 מכשיר קצינים בשלושה מסלולים.

במסלול פקוד: יחידות צנחנים, חי"ר, חרמ"ש. זה מסלול אחד, כאשר הוא

המסלול הארוך. אורכו לפני המלחמה היה כשישה חודשים, ולאחר המלחמה - 4.5

חודשים. בסך הכל 18 שבועות. המסלול השני הוא מסלול קצינים בחילות אב"מ.
המסלול השני:

אלה קצינים שמשתמשים הכשרתם המקצועית בדרגת סג"מ ביחידות שריון, תותחנים,

נ"מ, הנדסה, קשר ופודינין. הם שוהים בכה"ד 1 10 שבועות. לפני המלחמה שהו

3 חודשים. מקבלים תקורה הסמכה, עם סימן פורמלי של סיכת מ"מ. אינם

מקבלים דרגת קצנה בכה"ד 1, אלא לאחר השלמה חיילית, שהיא באחריות כל

חייל. היא משמשת תנאי לקבלת הדרגה. את הדרגה הם מקבלים בהשלמה חיילית

ככל חייל: בבית-ספר לשריון, בקורס תותחנים וכו'. זה כולל שריון, תותחנים,

נ"מ, הנדסה ופודיעין. מודיעין לא תמיד: מודיעין נחלק בינינו לכין קורס

אב"מ. חלקם באים גם במסלול השלישי שאותו אציין ברגע, והוא המסלול הבסיסי,

הכשרה בסיסית, שנמשכה לפני המלחמה כשלושה חודשים והיום 8 שבועות. אוכלוסית

הקורס הזה, אלה אנשים שמיועדים להיות קצינים בחילות השירותים והמינהלה.

קציני מטה, שירותים, אחזקה ומינהלה. האוכלוסיה מורכבת מאנשי יחידות אפסנאות,

הפקידי המוש.

י.ידין: אלה אנשי חכ"ל - חייל כללי?ח.כ.ן-ימיני: לא תמיד. יש גם אנשי חי"ר שמופיעים, והולכים להיות

אנשי אפסנאות ביהידות. יש אנשי קשר, שליחות, המוש,

הפקידי שירותים שונים. אלה שלושה המסלולים שהיו וקיימים בכה"ד 1.

היו"ר אגרנט: זה מה שקיים היום?ח.כ.ן-ימיני: היום קיים מסלול רביעי, שמיד אומר אותו.

הער - אל"מ ת.בן-ימיני

היו"ר אגרנט: זה היה לפני המלחמה, כלומר אורך הקורס היה 6 חודשים?

אל"מ תצבן-ימיני: לפני המלחמה : שישה חודשים, שלושה ושלושה חודשים.

קורס חי"ר ששה חודשים, קורס אג"מ שלושה חודשים וקורס

הבסיסי - 3 חודשים לפני המלחמה.

היו"ר אגרנט: והיום?

אל"מ ת.בן-ימיני: היום ציינתי שקורס החי"ר הוא 4.5 חודשים, קורס אג"מ 10

שבועות והקורס הבסיסי 8 שבועות, ויש היום מסלול ספציפי

במהלך מקוצר, ~~מסוגל~~

של קציני שריון, שלושמכו כקצינים בנסיבות המלחמה / ועל אף שהם קצינים,

לא עברו את קורס הקצינים של כה"ד 1, היום, או מחר למעשה, מסתיים הקורס

הראשון של 48 קצינים, שהופיעו לכה"ד 1 כאזניכים בדרגת סגן-מישנה, והם מסיימים

אותו בהסמכה של קציני שריון. ישנה כאן בעיה מקצועית של הדחות, אך זו בעיה

לחודש. זה באשר לכה"ד 1 מכחינת המסלולים.

מכחינת מערכת ההגדרות או מערת החחומים שבהם אנו מדריכים

קצין...

י.ידין: כמה פונה כה"ד 1?

אל"מ תצבן-ימיני: בין 800 ל-1000 צועריטץ זה מסתכם במסגרת של 6 מסגרות

פלוגתיות. החתך הממוצע לרוב הוא 2 פלוגות חי"ר, 2 פלוגות

אג"מ ו-2 פלוגות בסיסי. מוכן שזה משתנה, אבל זה פחות או יותר האומדן.

י.ידין: כמה פלוגות בוגרים יוצאים מדי שנה מכל סוג?

אל"מ ת.בן-ימיני: לפחות מאז המלחמה ועד היום סיימו את כה"ד 1 פוסטמכים/מכל 2400

הסוגים. זה אפשר לומר שפר"שנה יש מ-4 עד 6 פלוגות חי"ר,

8-12 פלוגות אג"מ וכך גם בסיסי. המספר המדוייק הוא בין 2350 ל-2400 פוסטמכים

של כה"ד 1. אם לועדה זה חשוב, אוכל לתת את המספר המדוייק.

מכחינת הסדרים או כיצד אנו רואים את הקצין ומהו הסודל

שלו לקצין, - כאן אני יכול לומר את מה שאני אחראי עליו, ו מה שסוכם בתקופתי.

אנו בונים מערכת של ששה פרכיכים להערכת קצין, להערכת צוער. מערכת זו הורכבה

5.
ת.כ.

ועדת החקירה-17.7.74
ישיבה קי"ר - אח"צ

הער - אל"מ ת.בן-ימיני

באחריותי לאחר המלחמה. היא שוננה לאחר המלחמה, כי מצאנו לנחוץ לשנות את מה שהיה קודם.

מערכת ההערכה כוללת את החתומים הבאים: א. מקצועיות;

ב. השיבה טקטית; ג. מנהיגות; ד. כושר גופני; ה. משמעת; ו. סעיף חדש: ערכים.

השקללה באחוזים, להערכת ציונו של צועד הוא כולקסון:

בקורס חי"ר ואגס: מקצועיות - 30%. השיבה טקטית - 30%, מנהיגות - 20%, כושר גופני - 10%. משמעת - 10%, ערכים: נמדד בהערכה פילולית, אך אם יש לאדם 100% בכל המקצועות האחרים, אך בערכים יש לו שלילי, לדוגמה על דוח שקר, הוא הולך מהקורס, הוא לא מוסמך כקצין אלא מודה.

היו"ר אגרנט: אפילו אם קיבל 100 אחוז בכל המרכיבים האחרים?

אל"מ ת.בן-ימיני: הוא איננו מסיים את כה"ד 1, אם בסעיף ערכים ++ שאינו

נמדד באחוזים אלא בהערכה פילולית, ההערכה היא שלילית -

אין הוא מוסמך כקצין.

סעיף ערכים בא לבדוק נושאים כמו אמינות...

היו"ר אגרנט: סעיף ערכים הוא חדש?

אל"מ ת.בן-ימיני: כן, הוא חדש. הכנסתי אותו לאחר סדרת דיונים בתוך בית-

הספר עם חבר המדריכים, לפני כשלושה חודשים, והיום זה

מקובל ומוסמך בכל צה"ל.

סעיף הערכים מרכיב בחוכו: אמת, יושר, דבקות בבצוע

משימה. אנו מכניסים קצת, ואיננו מודדים, קצת לאומיות, קצת חנוך לאהבת

הארץ, לידיעה הארץ, ערכים לאומיים וציוניים. לא אוכל לומר כרגע שאני

מודד שאת כה"ד 1, אך זה קיים.

נבנצאל: חברות?

אל"מ ת.בן-ימיני: חברות, חברות נמדדת לכל אורך הקו. יש לנו מדדים סוציו-

מטריים על-ידי חוליה פסיכולוגית. במרכז הערכים יש

ליסטה שלמה של נושאים. אולי במאמר מוסבר הייתי אומר: המודל שלי לקצין,

7.
ת.כ.

הער - אל"ם בן-ימיני

סיום הפעולה. הוא מכיר את עקרונות הקרב: חנוכה באש, ניידות, חנוכה ותמרון.
צורת
הוא מכיר את חשיבות הקרב: התקפה, הגנה, סארב, פשיטה.

נושא המנהיגות: הגדרתי למנהיגות ככה"ר 1 היא כפי

שהינה כחובה בספר של סיימון: היכולת של אדם אחד להפעיל אנשים אחרים למען מטרה משותפת. אני רואה במנהיגות תחום שזור בתחומים האחרים. ככל תרגילי הפקוד ככה"ר 1 נמדד נושא המנהיגות, קרי - הפעלת אנשים, הפעלת אנשים נמדדת גם כחפקיד י פקוד וגם כחפקידים מינהלתיים, אם לדוגמה צריך מטעם כחפקידים כיתחיים כצוער תורן כיתחתי, או צוער תורן מחלקתי, או צוער תורן פלוגתי, אנשים שהם אחראים, גם אז נמדדת יכולתו להפעיל אנשים אחרים. אני מוסיף למושג המנהיגות גם את נושא הפקוד, שהוא לענייננו תאום קונקרטי יותר של מפקד בתוך הכוחות. יכולת הפקוד שלו נמדדת גם כמושג לוואי למנהיגות, בתאום החנוכה והאש של המסגרת שעליה הוא מפקד: איך לפרוץ, איך לרתק וכד'.

נושא הכושר הגופני נמדד כמדדים הסטנדרטיים של צה"ל.

יש בצה"ל מדדים סטנדרטיים. מדדים את הכושר הגופני עם סטופר. זה כולל שלוש תחומים: מסלול מכשולים, ריצה לטווחים שונים, בהחאם לרמח הקורס. צריך לעבור את מסלול המכשולים במספר דקות נקוב, כפי שמקובל בצה"ל. ריצה לטווחים שונים ובוטון כח, בוטון עבודת ידיים - זהו בוטון בר-אור.

נושא המשמעת: בנושא המשמעת איננו נותנים ציונים

מדוקדקים כפי שאנו נותנים בשאר התבחינים, אלא מחלקים את הצועדים לפי שלוש דרגות משמעת. נקודת המוצא היא, שצוער שהוא לחלוטין בלתי משמעת, עוזב את הקורס, אבל כיון עזיבת הקורס לבין להיות ממושמע יש שלוש דרגות. אנו מבחינים, האם אותו צוער סמלא כל הוראה בדייקנות מכסימלית, תוך אחריות מכסימלית, ודרגת המשמעת שלו עליונה, האם הוא סמלא את ההוראות אך נושא מפקד לפעם לפעם לכצע עבירות משמעת אחרות, שעדיין אינן מוציאות אותו מהקורס,

הער - אל"ם ת. בן-ימיני

זוהי דרגת אמצע שהיא בין זה לבין זה. 444

היו"ר אגרנט: בשביל משמעת, אני רואה שאחם נוחנים רק 10%.

של

ח.בן-ימיני: רק 10%, אך שיהיה כרוך לחלוטין: מרכיב 10% בציון, אבל

אם צוער לא סמלא אחר אחד מששת הקריטריונים שאמרחי,

כולל משמעת, 10% זה רק משקלו בציון הכללי, אך אם צוער אינו עומד בדרישת

משמעת, או יותר נכון בכל אחד מששת המרכיבים האלה, הוא עוזר את הקורס.

10% הם רק המרכיב בשקלול הציון, אך צוער לא ממושמע, שיש לו בדברים האחרים

100%, גם כן עוזב את הקורס. 10% נועדו לתת את המשקל בתמונה הכוללת.

444

נושא הערכים² יש לנו שני צנורות הערכה בנושא הערכים.

אנו מקבלים נושא אחד דרך נושא הצוות הפסיכולוגי. יש לנו צוות פסיכולוגי

בראשותו של פסיכולוג, בוגר האוניברסיטה בחו"ר של אמ"א, אשר מקיים מעקב,

ראיון ופקוח בצנור עצמאי, ובנתונים שאינם יודעים למסלול הפקוד. מפקדי

הפלוגה אינם יודעים את הנתונים שאוסף הפסיכולוג. הפ סיכולוג מבצע שאלונים

סוציו-מטריים, שתכליתם לתת תשובות להערכת צוערים את עצמם בשני תחומים:

א. התאמה לקצונה בעיני עצמם, כפי שהדבר מדורג על-ידי עצמם; ב. התאמה

חברתית - מיקומו בקבוצה כחבר או כמטייע לצוות. הפסיכולוג מקיים ראיון

אישי עם כל צוער, כשנתוני הפסיכולוג מופצים לראשונה, רק כאשר צוער מוכא

אלי לישיבת הערכה. ישיבת הערכה היא אותה ישיבה אליה מקבל מביא מפקד

הפלוגה צוערים חלשים, שלהערכתם צריכים לעזוב את בית-הספר, כי אינם עומדים

באישיים. מביא-אם אותם צוות הפלוגה - מפקדי הפלוגה. מפקדי הפלוגה מחליטים

סצוער מסוים אינו עומד בהישגים; אינו ממושמע, אין לו כושר גופני, אין

לו מנהיגות ואין לו ערכים. מפקד הפלוגה מוצא כי חשוב שיבוא אלי, היחיד

שמדיח מבית-הספר זה אנוכי. אין הדחות על-ידי אחרים. אני קורא לישיבה

הער - אל"ם ח.בן-ימיני

זו ישיבת הערכה ולא ישיבת הדחף, כי לא כל מי שנכנס אלי לחדר מודת. זה נותן לכך גרון חיובי, כי יש כאלה שאני מעדיף שישארו, אם כי מבחינה סטטיסטית, רובם מודחים.

היו"ר אברנט: וזה יכול לקרות באמצע הקורס?

ח.בן-ימיני: לא, אני חפץ אסביר. נתוני הפסיכולוג מוכאים אלי רק כישיבת

ישירות+מעשה+של+אדם+הערכה, וכלפי אותם מוערים שהוקלו

לדיון על-ידי צוות הפקוד. עד אז הנתונים הם חסויים.

לנדוי: נדמה לי שהשאלה היתה, האם ישיבת ההערכה הזו יכולה

להתקיים גם באמצע הקורס.

ח.בן-ימיני: אני מסביר זאת+ מיד. הקורס בנוי מתקופות, ובסיומה של

כל תקופה, יש ישיבת הערכת. קורס החי"ר בנוי משלוש

תקופות, קורסי הבסיסי ואג"ם מחולקים לשתי תקופות. במסר מוסגר² גם

התקופה משלמת את החלוקה של בית-הספר. תקופה א' בבית-הספר מכשירה את

החייל שבקצין - את הסכנאי, תקופה ב' מכשירה את המפקד שבקצין, את פרק

החשיבה, ותקופה ג' נותנת את ההשלמה הכוללת. בסיומה של כל תקופה, נערכת

ישיבת הערכה, כשלישיבת ההערכה מוזמנים ונוכחים מפעם לפעם נציגי מינהל

הסגל, קצין החייל הראשי שאליו שייך הצוער, אנשי השלישות הראשית ונציגי

היחידות שאליהן השתייכו הצוערים או המועמדים להערכה. מטעם בית-הספר

בישיבת ההערכה נוכח צוות המדריכים של אותו צוער, מהמדריך הכיתתי שהוא

בדרך-כלל סגן ולעיתים גם סג"ם, המדריך המחלקתי - טרן או רמ"ן, ומפקד

הפלוגה שהוא כחקן סגן-אלוף. נוכח הצוות הפסיכולוגי, הפסיכולוג שהוא

איש צבא - קצין, ואנוכי יו"ר הישיבה ומנהל את הישיבה | כאשר בהתאם לצוער

המוערך נכנסים נציגי החיילות השונים ונכשבים כישיבת ההערכה. שמות המועמדים

להערכה או הדחה, מופצים לפחות שבוע ימים לפני מועד הישיבה, כך שלמעשה

כלל זה"ל יודע שצוער מסוים מועמד להערכה. אופי הנציגות המשתתפת בדיון

.1020.
ת.כ.

6420

ועדה החקירה-17.7.74
ישיבה קי"ג - אה"צ
ע

הער - אל"ט ח.בן-ימיני

שונה מחייל לחייל, ובהתאם למספר המועמדים להערכה, אם במהלך הקורס קורית לצוער תקלה משמעותית קצונית, איננו מחכים לישיבת הערכה תקופתית. לדוגמה, אם צוער פלט צרור בעת אמונים, ביצע פעולה תקלה השייכת לעבירת אמונים, שיקר ונחפס בעבודתו, הנוהל הוא נוהל מקוצר, כאשר הפלוגה מיד - בתחום של יום - מביאה את הצוער אלי, ואיננו מחכים לישיבות הערכה.

אחר-כך רשמתי ל... א.א.

642i

כל נסיבות אחרות של הערכה מחכות לישיבה התקופתית, שבה מקבצים את הצוערים.

היו"ר אגרנט: אם קורה מקרה של עבירה מסמעתית?

ח. בן ימיני: עבירה מסמעתית במהלך האימונים, שהיא עבירה מסמעתית קיצונית

לפי הקריטריונים של בית הספר, אנחנו דנים בה מיד, תוך 24 שעות.

במהלך ישיבה כזאת עומדות לרשותי שלוש אפשרויות של פסקי-דין. ראשית, אני יכול לקבוע שהצוער מודה מקורס קצינים ואינו יכול לחזור לבית הספר, כלומר אינו יכול להיות קצין. יש לי סמכות לקבוע שאינו יכול לחזור לבה"ד אחד, והיות וזה נקבע כפי שנקבע, אני עושה זאת בדחילו ורחימו ואני חושב שבע פעמים לפני שאני כותב שהצוער אינו יכול להיות קצין. אפשרות שניה - אני יכול לקבוע שהצוער הולך מהכסיס בגלל נסיבות מסמעתיות, למשל, אבל פוסנציאלית הוא יכול להיות קצין, הוא יכול לחזור לקורס נוסף, או שאני סוריד אותו לקורס צעיר יותר, אינני פוסל אותו מלהיות קצין. אפשרות שלישית היא שאני מחליט שהסיעונים שהוכאו לפני אינם מצדיקים את הדחתו מבית הספר.

אגב, הדיון בצוער נעשה בשני אופנים. יש דיון ראשון בנוכחות

הסבל המעריך והמפקדים, לאחר שאני שומע את הפלוגה, את המפקדים והפסיכולוגים ואח נציג החיל, אז אני מזמין את הצוער פנימה, מפעיל סכניקה של ראיון אישי, ובאותו מעמד ניתן לצוער להגיד כל מה שהוא חושב, למה שהוא רוצה להגיד. ראיון כזה נמשך לעתים 20 דקות עד חצי שעה, וכשיש ביום עניין עם 20 צוערים הרי זו עבודה מפרכת. הצוער יכול להגיד מה שהוא רוצה. בישיבת הערכה זאת אני מנסה להגיע להסכמה עם הצוער לפחות על העובדות שמוגשות, והמדריכים יודעים שהם צריכים להגיש לישיבה כזאת דוגמאות חשובות. כי לעתים מה שנראה לפורין מסוים כדבר שלילי, יכול להתברר שבעיני, ככעל נסיון, ענין שיכול להשתפר עם הזמן.

אחוז המורחים שונה מקורס לקורס, והוא עלה בצורה בצורה מסמעותית

בקורסים מסוימים אחרי המלחמה. הפלוגה שסיימה לפני כשבועיים היה אחוז המורחים

כמעט 50%. מתוך 139 צוערים שנקלטו הודחו 61: מתם 12 גרחה אישית, אנשים שכמהלך

הקורס התייצבו לפני והודיעו שהם פטרבים להמשיך בקורס, 12 או 15 "יררו כיתה",

6 מסיבות רפואיות, פלוגה זו ישנה בחרסון והיו פצועים, ולמעשה כ-30 הודחו בגלל

6422

חוסר המקדמות או הישגים, לפי הקריטריונים שצינתי. פלוגה זו החזילה ב-20 בפברואר וסיימה ב-20 ביוני.

אחרי המלחמה יש תופעה בזעיר-אנפין של אהרות עצמיות. יש שני סוגים של הוזה עצמית. הסוג האחד הוא הוזה של בחור שהואחלש בחוסר, ועל מנת לצאת בכבוד מבית הספר הוא כא ומבקש לעזוב. תופעות כאלה היו גם לפני המלחמה וקיימות גם היום. יש תופעה אחרת, שאומרים לי הותיקים בבית הספר שלא היתה לפני המלחמה, אבל היא לא נברקה על ידי סטטיסטיקה, אנשים במהלך הקורס מבקשים לעזוב כבלל חוסר מוטיבציה או סיבות ערכיות אחרות. במקרים כאלה אני מקיים דיון, שלפעמים הוא נמשך חמש שעות. למשל, היה בחור מכפר-מכפי שהופיע חודשיים לאחר חזילת הקורס והודיע שהוא מסרב להיות קצין, מסרב לקבל אחריות, מסרב לפקד. בדקתי את תולדות חייו, איפה לחם במלחמה. הוכרר שזה בחור מחברת נוער ככפר-מכבי, בשביעית כתב שירים בגנות המלחמה, אבל לא היה מציפיסט. חקרתי את אנשי הזמ"ל, הוא היה בחשיבת גולני ולחם בחרסון, משבתי שאולי פחדו המלחמה השפיעו עליו. הוא לחם בחרסון בצורה בלתי רגילה. שמו . נתתי לו בפקודה חופש ליומיים, וביקשתי אותו לאחר יומיים להחייב מחדש ולהגיד אם הוא נשאר או לא נשאר. הבחור סיים את הקורס לפני כשנודעים והיום הוא מרריך בבית ספר לקצינים. ישנם עוד שלושה שסיימו את הקורס "כפקודה", אני אומר פקודה במרכאות, כי אני מקפיד שההשתתפות בקורס קצינים ~~היא~~ ~~התנדבות~~. ככל שיחת פתיחה אני שואל מי אינו רוצה להיות בקורס. ככל שיחת פתיחה יש אנשים, שכשהם מתייחסים עם עצמם 24 שעות בבית הספר, הם מתייצבים ואומרים שאינם רוצים להיות קצינים. האחוזים הם קטנים מאד, אולי אחוז אחד. הייתי אומר כללית שזהו קצה הקרחון, ואני מנסה גם לראות ולחוש מה יש מתחתיו. אבל יש תופעות כאלה. הן משותפות לכל השכבות באוכלוסיה? בני קיבוצים, בני מושבים, אנשי עיר. בוגר מיכון בית-הכרם בירושלים הסביר לי שהאידאל שלו כחייל הוא חכנות מחשבים, איננו מוכן להשקיע יותר. בחור מיכון הרצליה בתל אביב הסביר לי שהזאולוגיה היא משאת חייו והוא לא מוכן לשרת כצבא הקבע. אלו תופעות שוליות של אנשים בעלי נחונים שלא רוצים להיות קצינים.

6423

היו"ר אגרנט: אחה אומר שהאחוז הוא קטן?

ח.בן ימיני: האחוז הוא קטן. אני מקיים בנושא זה הרבה מאד שיחות. שיחות

חתך עם צוערים, אני בוחר באופן מקרי צוערים. רק אתמול היתה

לי שיחה ארוכה מאד בנושא זה עם פלוגה. אני חרד לנושא המוטיבציה. זה אחד העיסוקים העיקריים שלי בבית הספר, מעבר לכל הבעיות המקצועיות, לקבוע דיאגנוזה מה בעצם כואב לילדים האלה. נושא המוטיבציה מעסיק אותי הרבה מאד. אפשר להרחיב אה הדיבור בענין זה, יש לי גם מסקנות אישיות, אבל אינני חושב שזהו הנושא כרגע.

היו"ר אגרנט: האם לפי הערכתך הרמה המינהלית, הסכנית והקצועית של

הקצינים במלחמה, אלה שיצאו מבה"ד 1, היתה ירודה או לא?

ח.בן ימיני: אם חרשה לי, אדבר כמג"ד 202, כמג"ד קצנחנים, כקליינט שקיבל

קצינים. אני יכול לדבר כאיש צהל שמכיר את המטרייה. לקצינים

היתה הכשרה מקצועית טובה. לפ"מ חי"ר שסיים בית ספר לקצינים היתה הכשרה מקצועית טובה. אני חושב שלא היתה רי נכונה, כי היתה ספציאליסטית חד צדדית, ולא נתנה חשובה לקרב משולב. קצין החי"ר היה מקצוען בתחומי החי"ר, אבל לא ידע לדבר עם מ"מ הסנקים. קצין הסנקים היה מעולה במקצועו, אבל לא ידע לדבר עם קצין החי"ר. קצין החי"ר לא ידע לדבר עם קברניט הליקופטר או עם איש ההנדסה שמוביל אותו בסירה גומי. כלומר, ההכשרה המקצועית היתה טובה, הקצינים היו בעלי ידע כטופוגרפיה, ידע בהפעלת נשק, ידע בטקטיקה. אם אני בודק היום לאחורנית, היום עקרון הקרב המשולב הוא אחת מאמות המידה שלנו, הרי לא היה חינוך לקרב משולב. חינכנו לקרב חד-צדדי, במסלול כמעט חד צדדי. מ"מ החי"ר לא ידע לדבר עם החותחן. כוורת היבשה הכשירו כל אחד במסלולו. אחת המטרות שלי היום בבית הספר היא לחנך מפקד קרב משולב. כלומר, שכל קצין ידע מה חרום חלקו של הקצין האחר. אולי מכחינה מקצועית שאיש החי"ר ידע כשכיל מה מ"מ הסנקים, בטוחים המתאימים, בניצועים המתאימים, בניידות המתאימה, איך, ממי ומתי לקבל את אש הארטילריה, איך לדבר עם החותחן, איך לדבר עם איש ההליקופטרים, איש חיל האויר וכו'.

6424

עמדנו על התופעה הזאת כשישבנו במוצבים בחקופות ההתשה. בישיבה בקוים
עמדנו על תופעה זאת, ישבתי תקופה די ארוכה במוצבים בחקופות ההתשה.

ידין: במלחמה הזאת או ב-1970?

ח.בן ימיני: בהתשה של 1970. מפקד מוצב היה מ"פ+ בקו התעלה, בכל אחד מ-30 מוצבי

התעלה, בדרך כלל היה סגן משנה. היו מוצבים שבהם היו מ"פ, והיו

מוצבים שהיו סג"מ. כשהופיע בחור והיה מפקד מוצב בקו התעלה, והיו לרשותו 18 - 20 לוחמי

חי"ר, ועמדה לרשותו אש תותחיים ומרגמות מאחורנית, והיתה לרשותו מחלקת סנקים שהיתה

צריכה להגיע אלו למוצב, פתאום ראית שהאיש עומד לפני בעיה בהיקף שלא הוכשר לו.

אבל כאיש חי"ר, במה שנוגע לחי"ר, הוא הוכשר טוב. כסובן שאין גבול להכשרה, אבל

ההכשרה היתה טובה.

היום, אני מוכרח להדגיש דבר שאני נלחם בו היום בכל כוחי, זה אורך

הקורס 6 חודשים לפני המלחמה, ולכשת אורך הקורס היום, מקשה על חינוך קצין כפי שאני

רוצה לראותו. 6 חודשים לפני המלחמה היו זמן אופטימלי לקצין חי"ר במקצוע

חד-צדדי. הקורס היום לא מספק אותי מבחינת זמן, וכמספר שיחות עם הרמטכ"ל העליתי נקודה

זאת. אני חושב שלפני המלחמה צריך היה להאריך את הקורס במידה האפשר יוחר מ-6 חודשים,

זה קשור במערכת שלמה, והיום אנחנו חייבים לחנך את הקצין כמפקד צוות קרב משולב. אבל

מבחינה מקצועית, הקצינים היו בעלי מקצוע.

שאלת המוטיבציה של הקצינים היתה כבואה של המוטיבציה של כלל חיילי

הצנחנים, כפי שאני מכיר אותם 10 שנים לפחות.

אחרי כן רב

לפני כן רשמה אא

ועדת החקירה - ישיבה קי"ד -31-

רב

17.7.74 - אחה"צ

העד: אל"ס ח. בן-ימיני

ח. בן ימיני: המוטיבציה אני הייתי מחלק אותה לשניים: כאשר החייל

היה כבר כיתה, המוטיבציה לרוץ לפעולה, לקחת חלק

כפשיטה, להשתתף בקרב, היתה מוטיבציה שדרגתה לא פסקה, מבחינתי האישיה באחריות

מאז 58, מוטיבציה גבוהה של חייל, ההפגעות האישיה היתה כזה, כאשר בצענו

פשיטות סעכר לגבול, טבעי שלפשיטה אתה לוקח נבחרת מצומצמת. המלחמה של האנשים

לקחת חלק בנבחרת הזאת, היתה מלחמה קשה מאד. המוטיבציה הזאת היתה מוטיבציה גם

ברגעים הקשים של ההחשבה, אם אני יכול לציין את מוצב המזח, שהיה ידוע בחקופה

הזאת. האנשים שאלו שאלות: למה אנחנו יושבים באותה לטון חוף? למה להרים את

הדגל כל בקר? למה אנחנו משמשים למעשה לתצפית של חיילי האו"ם, אבל המוטיבציה

לקחת חלק בקרב, לא היתה לנו בעיה. היתה לנו בעיה עם שרות קבע.

היו"ר אגרנט: אתה יודע על התופעה הזאת שמכנים אותה בש "בדואיזם"?

ח. בן-ימיני: אני לא מקבל אותה. כיליתי כסיני מספיק זמן, אני לא מקבל אותה

אותה.

היו"ר אגרנט: אתה קראת את המחקר של תדמור?

ח. בן-ימיני: קראתי ואני מתנגד לו בכל חוקף.

גם לתדמור אמרתי זאת. זו בעיה של מפקדים, לא

בעיה של תופעות. יש יחידות שהיו יחידות בדואיסטיות, זה נכון. אבל זו לא בעיה

פסיכולוגית, זו בעיה של מפקדים, של חינוך. כאשר ישבו חיילים במחלקות סנקים,

שאו לא הובן לא נכון, גם במחלקות חי"ר, לא הבינו למה הם צריכים לשבת חצי

שעה בכוננות בסנקים, כאשר מסביב מדבר והתעלה שקטה ושלוה פסטורלית, הם לא הבינו

מעולם ולא הסבירו להם, למה הוא יושב בכוננות, אז הוא נכנס לאפסיה. אבל כאשר

שוחחו עם חיילים, ועשו להם תרגילים, ואימנו אותם, ונתנו להם קצת יותר לא

היה בדואיזם. אני ישבתי בחעלה לפחות שנה וחצי אם לא שנתיים, בחקופות שונות,

כל פעם 3,5 חודש, עם הגדוד שלי בגיזרה הצפונית והמרכזית והדרומית, ישבתי

גם כרמת הגולן, אני לא מקבל, גם לא קבלתי מעולם את ההגדרה הזאת. היו יחידות

17.7.74-אחה"צ

העו: אל"ם ח, בן-ימיני

ח, בן-ימיני:

שהתנהגו כבדואיזם, זה נכון. אני אולי חשיתי מג"ד פחות טוב או יותר טוב, אני סוכן לקבל בקורה, אבל אצלי בגדוד לא היה בדואיזם, חס-וחלילה לא במג"ד ולא בחיילים. לא צריך פה להגזים, אני חושב שאנשים חיפשו להם כר למחקר, אבל אני לא מקבל את זה. היו יחידות שריון שאצלם לא היה בדואיזם, היו יחידות סנקים, שאצלם כן היה בדואיזם. ישיבה בסוציאליזם שלושה חודשים, היא לא מהדברים הקלים, אבל אם מוציאים את האנשים לסיבוב - היו יחידות שישבו שנה בגיזרה ולא הכירו את הגיזרה - אבל אם מוציאים את האנשים מהסוצי, מסיירים אותם לאורך הסוצי, ומסבירים להם גם את כלוזה הקרביה וגם את כלוזה העתיקה, נוחנים להם קצת רקע איפה הם חיים, לא מביעים לבדואיזם. אני לא מקבל את ההגדרה הזאת. היו יחידות, גם אצלי היתה פלוגה, אצ"ל לא טלית שכולה הכלה, גם אני פעם מצאתי פלוגה במצב של אפסיה. אז ניעור קטן ושיחה ופקודות וענישת המפקד זה הלך. אני לא מקבל את החופעה הזאת.

היו"ר אברנט: הפגם הזה של אי-הכשרה למה שנקרא "קרב מטולב", זה נתן את אותותיו

בקורבנות במלחמה?

קורבנות במלחמה זה ענין יחסי, נופל פגז אחד ופוגע בכמה

ח, בן-ימיני:

אנשים. אבל אני הייתי רוצה להגיד כך, גם כראש אגף מבצעים

וישבתי בכל המבצעים, ולא כפקיד.

אני חושב שתפיסת המלחמה שלנו היתה תפיסה חד-צדדית, אני גם פתחתי

את כל התפיסה הזו בפני הרמטכ"ל הקודם ובפני הרמטכ"ל הנוכחי, והיא החקבלה.

אאאאא: חילקנו את הקרב, לפי סוגי התוקפים. אמרנו - שלב מסויים בקרב

יבצע הטנק, השריון. שלב מסויים בקרב יעשו גייסות החי"ר שלב מסויים יעשו כוחות

ההנדסה, צליחה למשל. שלב מסויים חיה אש ארסילרית כזו או אחרת, וחילקנו את הקרב

בצורה שהוכחה אולם חלוקה אנליטית לצרכי ניתוח, אבל לא צרכי שדה כפי שזה צריך להיות.

ואם לוקחים היום כל שלב ושלב, האלמנט המסולב כרמת המ"ס, מפקד המחלקה, הפורץ אל

17.7.74 -אחה"צ

העד: אל"מ ח. בן-ימיני

ח. בן-ימיני:

הגדר, אפשר להגיד באחוזים שניתנים לכדיקה - במידה שהיינו יודעים טוב יותר לנהל קרבות משולבים, היו נמנעות חלק מהבעיות שהפתיעו אותנו בתחילה. סילי "סאגר", סילי סאגר זה היה אנשי חי"ך שפרוסים על הגבעות, רואים בקו הפעולה שמתחילה ארטילריה, היו אצאצא נותנים התראה, וצה"ל היה מתקדם תוך כדי סיוע ארטילריה, זה דבר שהתפתח תוך כדי המלחמה, אז אתה מתקדם, ואתה מנסה לנטרל כמה שאפשר את תופעת הטילים.

השטח הבנוי החגלה כשטח, או שטחים אצאצא שבהם כל אחד לחוד

לא הצליח. יש מקומות שצריך לרדת מהרכב ולטהר את השטח, יש מקומות שבטווחים של 2 ק"מ טווח הטנק הוא מצויין. ז"א, החפיסה המשולבת, אני אומר את זה בצנעה, אני חושב, שאם הייתה לנו חפיסה משולבת לפני מלחמת יום-הכיפורים היינו לא עומדים מופתעים ומצליחים בחקופות מסוימות לנהל את הקרב טוב יותר. בבה"ס לקצינים של היום, אני נחשב בנושא הזה כלוחם רציני מאד, ואני לוחם לרעיון הזה.

אני רציני להגיד בנושא המוטיבציות, הופסקתי באמצע.

לפני המלחמה ציינתי שהיחה נכונות להכנס לקרב, היחה מוטיבציה. היחה מוטיבציה לא הייתי אומר של ירידה, אבל לא הייתי אומר של עליה. שוב-פעם זה שונה מיחידה ליחידה, ושל חתימה לקבע, ושל הטובים ביותר לשרת ביחידות מתנדבות. לא היה לנו בתנאים מסור בכוח-אדם מתנדב, לא היה לנו המחסור, אבל קבלנו את הטובים, ולא את הטובים מאד. זה שונה מגיוס לגיוס ושונה מיחידה ליחידה. אבל לא הייתי אומר שהיחה משמעותית מבחינה מוטיבציה. היו לנו מספיק מתנדבים, תמיד הייתה הרגשה, שאולי יש. מספר הנשארים לקבע היחה במידה רבה, כמו היום, פונקציה של המפקד שעומד בראש היחידה, היא פונקציה די רצינית. לא הייתי אומר שהיחה נסיה מעבר להשפעה האישית של המפקד. החתימה לקבע היחה מתונה, לא היחה בצורה של לחץ.

17.7.74 - אחה"צ

הער: אל"מ ח. בן-ימיני

ח. בן-ימיני:

לא תמיד החתימה על קבע איפשרה לי, כמג"ד לפחות, לברור את הטובים ביותר. איפשרה לי סתוך קבוצה מסוימת לברור את הטובים. אבל המוטיבציה להכנס לקרב, הייתה ונשארה, ואם אני בודק את עצמי היום, היום החיילים שואלים שאלות, של כניסה לקרב מסויים, חס-וחלילה, לא שהם לא רוצים להכנס, אבל יש שאלות כי התערער במידה קטנה כזו או אחרת אסון בהחלטות שנתקבלו כתוצאה מהערכת מצב. כלומר חייל שואל שאלות.

ח. לסקוב: בהחלטות, או בטיב ההחלטות כתוצאה מההחלטות?ח. בן-ימיני: השאלה סביב ההחלטה, לא סביב הכושר המקצועי שלי להכנס.ח. לסקוב: יש הכנות בשביל לבצע את ההחלטה...ח. בן-ימיני: גם ההכנות ברמת המפקדים, גם ההחלטות ברמת החיילים. כלומר,

המפקד שואל שאלה: האם לוח הזמנים שקבלתי הוא לא קצר מדי?

אבל חייל שואל: שמא הפקודה שקבלתי להסתער על עמדה כזו או אחרת, האם הערכת המצב שעומדת מאחוריה היא שקולה, נכונה וטיב הפקודה כטיב הערכת המצב.

ח. לסקוב: אתה מכיר את המקרה של מפקד גדוד סנקיס, חקף עם הגדוד,

נשרפו 12 סנקיס, הוא חזר ואמר להם: ההחלטה הייתה טובה

אבל הייתה מיוחדת?

ח. בן-ימיני: לא מכיר.ח. לסקוב: היה מקרה כזה. סיפור כזה, גם לו היה נכון ונשמע בקשר,

מספיק לערער את אמונם של החיילים.

ח. בן-ימיני: בשיחותי עם הצוערים עלה המומנט הזה, מומנט שמא החלטה

שאנשים מקבלים, דרך אגב השאלה הזאת עלתה כאשר היה ריב מעל

דפי העחונות בין האלופים שרון וגונן, אני עשיתי מעשה שאולי לא הייתי צריך לעשות -

הדפסתי על סטנסיל את דבריו של האלוף שרון כראיון ב"מעריב", ועשיתי ניתוח עם צוערים,

לא סביב אישיותו של שרון, אלא: האם צבא יכול להרשות לעצמו לחלוק על פקודות, והיה

17.7.74 - אתה"צ

הער: אל"ם ח. בן-ימיני

ח. בן-ימיני:

מעניין לשמוע מה שאנשים אומרים. הדיון גם לא סוכס, הוא סוכס בדברים קטנים אבל לא מעבר לזה ויש לי כדי שאני פעם לא אחפס, יש לי את הסיכום כתוב.

ח. לסקוב: יש לך הקלטה?

ח. בן-ימיני: יש לי את הכל.

ח. לסקוב: אפשר לקבל, זה מעניין אותי.

ח. בן-ימיני: כן. עשיתי את זה בשלוש פלוגות: ניתוח אירוע, היה נושא של אריק,

כך קראתי לזה.

אני אומר כך: 2/3 של אנשים טענו, עשיתי גם פלוגת מילואים,

היה לי קורס מילואים שכולם אנשים אקדמאים. 2/3 מהאנשים טענו: שבא איננו יכול לסבול במתן פקודה,

פרשנות והפקודה היא פקודה. אני ניסחי להגביל את עצמי בדיון, אאאאאאאאאא אהסעיף

הראשון יצטמצם מעבר לעובדה שפקודה היא פקודה. השאלה מעבר לזה. 2/3 בשלוש הפקודות

שערכתי את הדיון, ראו מקרים של פרשנות של פקודה, או סירוב למלא פקודה, כדבר

שילי בצבא. 1/3 מהאנשים ראו בפקודה שניתנת כמקרים מסויימים כפקודה נוסח הפקודה

כפי שהוגדרה במשפט "בלתי חוקית" בלתי חוקית משום ששולחת אנשים למות בצורה בלתי שקולה

ולא אחראית. את המוטיב העיקרי של האנשים שחייבן את סרוב הפקודה, כפי שאריק שרון

הציג ב"צעריב", בלי להכנס לעובדות, וענו שפקודה שנתנה אחרי הערכת מצב לא שקולה,

זו פקודה בלתי חוקית בעליל, ומפקד שמשיג תוצאות קרב כפחות אבידות מאשר היה עושה אלמלא

קבל את הפקודה הזו, למעשה הוא ניצח.

היה גוון מסויים באנשים, שמפקד מרמה מסויימת פותר לבצע את הפקודה כפי שהוא מכין

אותה. מפקד אחראי לפקודה שלו. עשינו את זה ככה"ס ואלה התוצאות.

היו"ר אגרנט: כן, אבל מה אתם מלמדים היום?

ח. בן-ימיני: אנחנו מלמדים שפקודה היא פקודה, מעבר לזה אין ספקות. אבל

~~6430~~

6430

רב

ועדת החקירה - ישיבה קי"ר -40-36-

17.7.74 -אחה"צ

הער: אל"ם ח. בן-ימיני

ח. בן-ימיני:

אני גורס ואני מחנך כך ששם הצבא רוצה לספח מפקדים טובים שיבצעו הערכות מצב נכונות וטובות, ושטים פקודותיהם יהיה פקודות נכונות. אני לא תוקף את הפקודה, אלא אני תוקף את הענין דרך המפקד שנותן את הפקודה. אני גורס שמפקד שיודע לבצע הערכת מצב ~~אחראית~~ והתכנית שהוא מגיע אליה, והפקודה שהוא נותן, היא פקודה פרי הערכת מצב, ושקולה ויש בה ידע מקצועי, וכל השיקולים האחרים צריך לבצע אותה. הפקודה היא פקודה, צריך לבצע אותה בכל מחיר, אין ערעור על פקודה.

המשיכה י.ע.

6431

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבת אחת"צ

הערות ח. בן-ימני

בן-ימני: סקודה היא פקודה, צריך לבצע אותה בכל מחיר.
 אין ערעור על פקודה, אבל לא זאת היא הנקודה.
 צריך להנך ספקדים שפקודותיהם תהיינה טובות. זה גוון החנוך שאני נותן,
 מבחינתי. כך גם סיכמתי את הדיון בנושא.

נושא הערכת המצב בבית הספר, קבל חידוד בעקבות
 המלחמה. יש צורך בחשיבה טקטיק-טקטית שפירושה בחיים לחיים ולמות.
 כשאתה מחליט החלטה לא נכונה בקרב אחת לוקח אחריות כמוביל אנשים למות.
 הדילמה שלי היא בין המקצועיות לבין החשיבה הטקטית. יש פה להבחין.
 הוא צריך להיות מקצוען- במרכאות - וצריך להיות חושב טקטית נכון.
 זה לא טוהר. הם משמשים אחד את השני. אבל כשקו ההתחלה של הצוער שלי
 הוא נמוך מבחינה מקצועית, עדין לא יודע להפעיל טוב את נשקו, את מנח
 הנשק שהוא מופקד עליה, לא יכול לעבור אחר, הוא כאילו קופץ לכתה ב'
 ברבע שאני כבר נותן לו לחשוב, אז זה מוכרח להשלים אתה את השני.

ידין: יש לי כמה שאלות, שניים שיושבים פה, אחד לפחות
 בקריירה שלהם, אחד לפחות, היו ספקדי קורס קצינים
 כך שהבעיות שאלה- שאתה עומד עליהן הן ברורות, וחלק מהשאלות שאני שואל
 נובעות מזה. לפני זה רציחי לדעת, מאותם החניכים שהיו אצלך לפני המלחמה
 ואורגנו כמחידה, כמה נהרגו במלחמה?

בן-ימני: 16.

ידין: כמה נפצעו?

בן-ימני: 16, 24.

ידין: מתוך כמה?

בן-ימני: מתוך 600.

ידין: 5%.

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבת אחה"צ

6432

הערד: ח. בן ימיני, אל"ם, מפקד בה"ד 1

ידין: רצייתי לשאול אותך, המדריכים שלך עכשיו, מה עכרם
מבחינת השתתפות במלחמה.

בן-ימיני: ארחיב קצת. בתחילה המלחמה, ארבנתי את עצמי כחטיבה
ירדתי לסיני, הקמתי חטיבה מאותם הצוערים שהיו ערב
המלחמה. היינו ערוכים במגננה במיצרי הג'די והסתלה. לקראת המעבר להתקפה, ניסחתי
לקחה חלק פעיל כחטיבת צוערים. ירדה החלטה מהמטכ"ל שביה"מ לא יכנס למגננה כחטיבה
כאוחז רגע התקוממתי, ואז פיצלתי את חניכי ביה"מ לצוותי קרב. למעשה היו לי 6
צוותי קרב פלוגתיים, מורכבים כרובם ממדריכים וחלקם צוערים. חלק הלך עם אוגדנו
של אריק. לחמו בכל החזיתות. כך שגמרתי את המלחמה כששני שלישי ממדריכי לחמו.
אחרי תחלופה כפי שהיא קיימת היום, כ-80 אחוז ממדריכי בה"ד 1 היו במלחמה.

ידין: אלה אנשים שלכל הדעות, כפי שאתה בדקת, היה להם
רקורד טוב במלחמה. רקורד טוב, כוונתי, למשל,
יכול להיות דבר נורא בביה"מ שלך, נניח שקצין שלא הצטיין במלחמה, בקרב מסויים.

בן-ימיני: לא יתקבל אצלי בביה"מ.

ידין: זה בדוק?

בן-ימיני: אני מפעיל את כל סוכנויות האיסוף שרק אני יכול
ברגע שמציגים לי מועמד לביה"מ.

אני גם סירבתי לקבל מפקדים, אם אני אתן דוגמה קיצונית, בקרבות החרסון
בצפון אלוף פקוד הצפון הדיח את מפקד , משום שהוא טעה שלוש פעמים
בנורס.

6433

ועדה החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבת אחה"צ

עד: אל"ם ח. בן-ימיני:

בן-ימיני:

בכר רציני, התבקשתי לקבל אותו כמדריך.

סירבתי בכל חוקף, על אף שהוא קצין שעולה

ברמתו על עשרה קצינים אצלי. יש לי קצין,

היו"ר אגרנט:

לא הבינתי, מה הייתה הסיבה ?

בן-ימיני:

הוא טעה בדרכה אל היעד בנוס, בקרבות החרסון

ואלוף פקוד הצפון, רפול, הדיח אותו מתפקידו.

שמו סרן [] , מפקד [] . סירבתי. על אף שידעתי שהוא עשוי

להיות טוב.

יש לי איש צנחנים, קצין, שנכשל מסיבות מנהיגות

לא בקרב, אלא בהפעלת חיילים, ונמצא עם המדורכים של היום, הוא בחור

שיכול להיות מפקד ביה"ס, אבל הוא לא דורך בפלוגת החי"ר, הוא מדריך

בפלוגה המסיסית יש לי בחור ממוצב [] שסירבתי לקבל את-אחר

בבה"ד 1, קבלתי עליו חוות דעה גרועה מהמלחמה. הוא למעשה היה שבוי,

סירבתי לקבל אותו. וזה למרות שאין לי מספיק מדריכים, בגלל המצב.

אני משתמש בכל מקורות איסוף האינפורמציה שברשותי, על מנת לא לקבל בחור

שעברו אינו נקי.

הייתה לי דילמה/הצטננות ביותר עם אותו בחור, מפקד

[] , רפול פנה אלי אישית, החקשר איחי, אמרתי לו: רפול, אני

לא מקבל אותו. וכך זה הולך גם עם סג"דים. יש לי לחץ להכנס לבה"ד 1

עם סאל"ים, אוחס אני כבר מכיר, כחיילים, ואני נאבק קשות כשלפני אנשים

שאני יודע שהסטנדרטים שלהם כאנשים מהצנחנים הם לא גבוהים. למשל

מאלה שמפחיתים בקילומטרים. אני מנסה להילחם בכל כוחי, לא חסיד אני

מאליה.

643:

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74 ישיבת אתה"צ

הער: אל"ס ח. בן-ימיני

ידין: השאלות לא מסודרות לפי סדר מסויים,
 רשמתי אותן כפי שהם עלו בזמן הדברת.
 מתוך הקריטריונים שאהה הזכרת, 6 הקריטריונים, לא ראיתי כושר
 הדרכה. האם הוא קיים או לא, או האם אין זאת הכוונה.

בן-ימיני: אלף הדרכה הוא לא ציון בפני עצמו, אבל הוא
 קיים. נושא ההדרכה, בחוקף תכנית האמונים של
 היום, זוכה בדיוק לשמונה שעות, פחות מדי. מתודיקת הדרכה יש שתי הרצאות
 של ארבע שעות, סליחה יש 12 שעות, שתי הרצאות של שתיים ועוד 8 שעות
 הדרכה בנשק אויב. כלומר הצוערים מקבלים נשק אויב שלל, לומדים את המערך
 ולומדים להדריך בקורס. בתוכנית הקורס כפי שהיא קיימת היום אני מודע
 לבעיה, נושא ההדרכה, נושא הספול באנשים, נושאים שונים היום בתכנית
 הקיימת, אני זועק עד לב השמיים לעוד שעה ועוד יום. אין לי.

ידין: כלומר, קצין שייצא היום מהקורס אם הוא יבוא
 היום ליחידה שלו, מבחינת הכשרתו, אינני יודע
 אם הוא מוכשר להיות מדריך,

בן ימיני: אינני מלמד אותו היום לחרגל בנושא ההדרכה כל היום.
 וכדי שהחמונה לא תהיה מעורחת,

ידין: לא, אני מכין,
בן ימיני: הייתי שמח להציג את תכנית הקורס כפי שהיא היום
 דחוסה בנושאים אחרים.

ידין: אין צורך, אני מכין בדיוק למה הכוונה.

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבת אחה"צ

הער: אל"ם ח. בן-ימיני

6435

ח. בן-ימיני:

ידין:

עד כמה שידוע לך, אתה שייך סוף סוף לסבל
הפערכת של פקוד ההדרכה, בגלל זה, האם מה"ד לפחות
מוציא הנחיות לקצינים בהשתלמויות בזמן שהם כבר בפקודים מדי פעם בפעם.
כנושא זה ?

בן-ימיני:

פרט להשתלמות הדרכה טובה, לא ספקד לי מאז אני
ככה"ד אחד לא מכיר השתלמות אחרת אלא-בהבנת-
למדריכים,

ידין:

לא, אני מתכוון כמתודיקה.

בן-ימיני:

מתקיימת היום השתלמות להדרכה טובה, בחלקה
מכוגרי האוניברסיטה העברית, גם-המסדית-
זו השתלמות היחידה שאני מכיר, אני מוכרח להצביע פה על קושי עצום
בהשתלמויות כאלה. גם המדריך הכתתי הוא בסך הכל חצי שנה והמדריך
המחלקתי הוא שנה, בחוץ השנה הזאת הוא עובד, זה בית הרושת, אין לי
אח התענוג לחת לאנשים שבאים לכה"ד אחד השתלמות, אפילו אם הייתי רוצה,
השתלמות של חודש למשל במתודיקת הדרכה טובה. אין לי אח התענוג הזה.
לא מבחינת הזמן, למרות שיש לי רצונות ותכניות.

ידין:

עכשיו שאלה מסוג אחר במקצת.

דרך החשיבה, אתה אמרת שהוא מותר הקצין מהחייל.
אני מכין בדיוק את דברייך, אני רק משתמש בז'רגון הזה. מה-המסגרת-
מה המסגרת הטקטית מספורי המעשה שאתם למלמדים מסגרת-השק-... עד איזה
דרג היא עולה.

6436

ועדה החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבה אחה"צ

עד: אל"ט ח. בן-ימיני

בן-ימיני:

גדוד. עד דרג גדוד.

כלומר ספור, זה פריצת חסיבה, בדרג הסקטי

זה פלוגה כחלק מגדוד.

ידין:

הנתונים של פעולות הגדוד ניתנים לו במפורט.

בן ימיני

חנועת הגדוד, מפקדת הגדוד ..

ידין:

מה לקחי המלחמה, מה הם משמשים בתוך חכנית הלימודים.

אני מתכוון מבחינת לימוד קייזם.

בן-ימיני:

אין מהפכות, אתה בודק טוב בספרים ורואה שאין

מהפכות, אבל יש הדגשים שונים. יש לקחים טכניים

טקטיים. בתורת הלחימה אין מהפכות, יש שנויים בהדגשים, יש לקחים טכניים

טקטיים שקשורים במערכת. נושא לקחי המלחמה משולב היום בכמות רבה מאד

בתוך בית הספר.

ידין:

באיזו צורה.

בן-ימיני:

בשלושה מישורים. כאמונים, בלקחים הטכניים

בנתוחי אירוע

ידין:

זה שרצייתי לשאול. יש לכם נתוחי אירועים ?

בין ימיני:

יש לנו כ-5 או 6 נתוחי אירועים.

ידין:

ניתוחי אמת.

בן ימיני:

שנתכתבו אחרי המלחמה. אנו עוסקים היום בנתוחים ^{בפרוייקט שלם}

אירוע שיהיו מותאמים ללקחים בסיסיים.

ידין:

מי מכין לכם את זה. מה"ד ?

בן ימיני:

לא. עבודה עצמית.

ידין:

אתם עושים את זה ?

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74 ישיבת אה"צ

6437

עד: אל"ם ח. בן ימיני

קצין החנוך שלי הוא קצין המטה האחראי לענין.
אנחנו בקשר עם שני אנשי מקצוע אקדמאיים.
יש במסכל ענף הסטוריה, יש מה"ד ללקחים

בן ימיניידין:

אתם לא משתמשים בחומר הזה ? הרי יש שם חומר
שמצטבר, יש להם מידע שמצטבר שם, אתם לא משתמשים
בחומר הזה ?

בן ימיני:

(א) למען הדיוק העובדתי, מה שהופך עד היום
הופך רשמית עד היום חוברת אחת מנויים בסדר כרונולוגי
מספר רב של לקחים ומספר פקודות בנושאים טכניים קטנים, היו כנסים
לסכום לקחים, אם אתה שואל על חומר, לקחי ספ"כ - חיובי.

ידין:

היחה פעולה בכבוש החרמון, הפעולה הראשונה

הבלתי מוצלחת, יש לכם את הקרב הזה ?

בן ימיני:

אין לי שום דבר מהקרב הזה, אין לי לא ספור
הקרב בנוסח עובדתי, אין לי שום חומר על לקחי

הקרב ההוא,

ידין:

על פלוגת צנחנים בסואץ, על הקרב על החווה הסינית,

נדמה לי שלא קיים, אם היה קיים הייתי מקבל

בן ימיני:

בין הראשונים.

ידין:

מה אתה עושה ע אס כך ?

בן ימיני:

אני מיד כגמר המלחמה שלחתי צבא צוותי חקיר

שלי, מדריכים שלי לכל היחידות. אספתי לקחי

מלחמה, עשיתי ככה"ד 1 שלושה כנסי לקחים, בשתוף גורמים חזוניים

ובנינו תיק של לקחי מלחמה. כאשר הגעו הלקחים המוסמכים של מחלקת

ההדרכה במסכל, כנסו ספ"כ, היו מספר דיונים אצל ראש מה"ד בנושא הזה.

כך שמצטברת תורה שבע"פ.

6436

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבת אחה"צ

עד: אל"ם ח. בן-ימיני

ידין: כלומר זה שלחן ערוך,

בן-ימיני: יש כרונוולוגיה, אינדקס לקחים,

ידין: לא צריך ללכת עם קסדה, עם קסדה, משהו ממך זה,

בן ימיני: חיובי, זה עדין לא הוכח כלקח, אולי זה לא לקח.

ידין: אני החכוונתי לדרג הסקסי מבחינת הקיז

שאתה לא צריך להמציא ספור, אנחנו יודעים בדיוק

שלא צריך להמציא ספור, יש לנו, לצעננו הרב שלמנו בדיוקר בשביל זה,

אנחנו יודעים בדיוק מה קרה, מה היו השביאות או לפחות החניכים צריכים

להגיע למסקנה מה היו השביאות.

בן ימיני: אני אגיד פה אפילו יותר.

ניסיתי להשיב את ספורי העובדות.

בחקירים. אין לי חקירים שמציינים עובדות.

ידין: זאת אומרת, אתה ניסיתי להשיב על ידי האמצעים

שלך, בצוות שלך

בן ימיני: פלוס לקחים, פלוס השתתפותי האישי

ידין: אתה היית בתעלה,

בן ימיני: הייתי בתעלה ועליתי אחרי כן לרמת הגולן,

מתעוררים וכוחים בין היילים שלחמו.

ידין: האם אתה כמפקד קורס דואג לכך שמפקדים שהיו

אחראים, לאו דוקא למפלוח, דוקא לפעולות מוצלחות

נניה מפקד מוצב 115, שיעבור את הקורס,

בן ימיני: יש עובדות. סא"ל עמיר ראובני שהיה מפקד גדוד

68, היה ס"פ בבה"ד 1, היה אצלי ופירס את

קרבות המוצבים באריכות של חמש שעות רצופות.

י.ע.

50 - 4

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74 ישיבה אח"צ

עד: אל"מ ח. בן ימיני

6439

האם הוא עצמו גם מספר לחיילים ?

ידין:

בשתי הרמות, הכאנו את ספקד מוצב המזח.

בן ימיני:

אחריו כן ב.צ.מ.

העד: אל"מ חיים בן ימיני

בן ימיני (המשך): ובכל קורס מופיעים מפקדים ומספרים, מפקד המזח, למשל, הופיע, מוסי לא הופיע, אבל מפקדים אחרים מופיעים ומספרים.

ידין: זה אני מכין, זה במסגרת חינוך.

בן ימיני: אנחנו משלבים את זה. ומפעם לפעם בכסיס, בצורה לא ממוסדת, כשמזדמן, אנחנו עושים את הדבר.

ידין: אני התכוונתי מבחינת לימודים סקטיים או טכניים, אינני יודע איך אחת קורא לזה.

בן ימיני: לקחים טכניים או סקטיים, מלבד נושא מסויים בקרב מסויים, לא עשינו.

ידין: אני לקחתי את השאלה כחלק משאלה אחרת, ואפשר להרחיב אותה. האם, נקרא לזה במסגרת חינוך או במסגרת אחרת, יש באופן מסויד, קבוע, וכמה, הרצאות של מפקדים בכירים שהשתתפו במלחמה שיספרו פנסיונס, אלוף פיקוד הצפון, למשל, מפקד אובדה, מפקד חטיבה, יש הרצאות מסוג זה.

בן-ימיני: זה אחד הכשלונות שלי. בכל הכוח שאני יכול להפעיל את השפעתי האישיה ניסיתי להביא מפקדים ברמה מתאימה, אבל הדבר נכשל, הנאחי, אבל מעט מאד.

ידין: אחת פשוט לא יכול להביא אותם.

בן-ימיני: קשה, האנשים עסוקים, את רפול הצלחתי להביא, אבל בדרך כלל קשה מאד להשיג אנשים.

ידין: כלומר, אחת מנסה ולא מצליח?

בן-ימיני: לא מצליח, וזה אחד הכשלונות שלי, לא פעם הזמן שמתאים לאנשים לא מתאים לנו. ואם אני מצליח להשיג אדם כזה אני לפעמים

העד: אל"מ חיים בן ימיני

מפסיק את הכל.

ידין: עוד שתי שאלות. מה הידע על האויב, אחת הסברת לנו מבחינת

כלי נשק של האויב, 6 שעות, 8 שעות, אבל מה בכלל המושג

"דע את האויב", באיזה מידה הוא משולב?

בן-ימיני: מתחיל להיות משולב. מתחיל להיות משולב בכמה דברים. ראשית,

הוקמו גופים במסל. שנית, אני חפתי אצלי דוגמה של יעד

סגרי מסוג חדש, חפתי אותו בכלים מיכניים, ואני בונה אותו עכשיו. יש גוף במסל,

ששמו הוא תו"ל, שהורכב לאחרונה (תורת לחימה), עובד אתי בקופרודוקציה מלאה.

כיום חמישי הכא יש כנס (?) אצלנו - תקיפת יעדים מבוזרים / בחזית הדרום אנשי מודיעין
והגופים המתאימים ~~מתחמא~~מפיקוד דרום מציגים רקע מודיעיני, אנשי תו"ל/מסל/יצו את הרקע שלהם בתורת
התקיפההלחימה של האויב, ונדון במשך שלוש שעות על תורת ~~האמצע~~ של היעד המבוזר שבנוי

אצלי בכסיס ואשר נבנה על פי תצלום מקו ההפרדה.

שבועיים לאחר מכן ייערך כנס שנושא שלו הוא הרמה הסורית.

היתה אצלי פגישה של אנשי הגוף הזה, המסכלי והחוינו קוי פעולה להמשך, כאשר

~~האמצע~~ המטרה שמוצגת על ידינו שנפתח כל נושא שמועבר כביה"ס, לדוגמה - הלחימהביעד מבוזר, יוצג רקע מתאים ע"י אנשי מקצוע דרך ~~אם~~ הרצאה, עיון ומסקמים של

תפיסת הלוחמה המקובלת באותו תחום. זה לא קיים ההיום בכהד/1.

ידין: אני לא יודע מה המבנה היום, יש פיקוד הדרכה או אתה כפוף

ישר למתד?

בן-ימיני: אני כפוף לארבעה גופים. אחריות כוללת - ראש מתד; כפיפות

אמצעים, מרכב עד הטבח - פיקוד ההדרכה.

ידין: אז יש פיקוד הדרכה?בן-ימיני: יש מפקד פיקוד הדרכה שמופקד על חלוקת האמצעים, זה צבי לכנון.

ועדת החקירה - ישיבה קי"ד

17.7.74 - אה"צ - 53 - במ

העד: אל"ם חיים בן-ימיני

ידין: זה מינהלתי יותר.

בן-ימיני: טבה, אפסנאי, פקיד, נגמ"ש, קומנדקר - אמצעים; קצח"ר, קצין חיל ראשי, מופקד היום, הועברו אליו לפני כשבועיים סמכויות כוח אדם בתחום הקצונה, מסדריכים; טריטוריאליה מרמ"ר - פיקוד הדרום; כפיפות מבצעית - פיקוד המרכז, אני חטיבת פיקוד מרכז.

ידין: אבל מבחינת השאלות העיקריות שלנו הכפיפות היא למהד?בן-ימיני: מהד וקצח"ר, קצח"ר בתקופה האחרונה נכנס קצח"ר יותר לזה.

ידין: עכשיו שאלה אחרת, מה ההווי של הבסיס שלך כבסיס, מבחינת המגורים של הסטאף, איפה אתם גרים, איפה המשפחות שלהם גרות, ההווי כגוף, כיחידה. מה הבעיות שקיימות? אני שואל אותך, כי אתם במצפה רמון.

בן-ימיני: אני גר במצפה רמון עם משפחתי.

לחיילי שרות החובה תנאים מצויינים, הצוערים לועתי בתנאים מן הטובים במדינה, גרים בחדרים עם תנאים, עם חימום, אוכלים בצורה מכובדת. אחד הדברים הראשונים שדאגתי להם מיד לאחר המלחמה שיהיה לכל חייל סכין, כף ומזלג, לא שאני כל כך מנומס, אבל שבמקום אחד בצבא יאכלו כבני אדם. הקצינים - אנשי הקבע, יש לנו כ-160 שגרות במצפה רמון, ואני לוחץ על כל קצין שיגור במצפה רמון. שיכון צבא הקבע מכובד ביותר.

ידין: הוא מלא, הוא תפוס כולו?

בן-ימיני: כ-90% הוא תפוס. גם אנשי חיל האויר סמתקן חיל האויר נמצאים בו. להגיד לך שקל להיות במצפה רמון? - לא קל.

ידין: מה הבעיות?

אה"צ בן-ימיני: ביה"ס, מערכת החינוך, מאויישת כולה ע"י אנשי צבא החוכה, הם מתחלפים אחת לשנה, תחלופה, אין יציבות.

מבחינה חברתית אנשי צבא הקבע חכרים בתוך עצמם עם הסרונוח ויתרונות של כל שיכון צבא קבע סיפוס ומופעות חברתיות שכרוכות בזה.

ידין: מי מפקד השיכון, נקרא לזה כך?

בן-ימיני: הפטרון זה אני, ואם עיריית גן חרטה לנו פינת משחקים שלפני יומיים אה"צ גמרנו להקימה, הרי זה אחד מן הדברים שאנחנו עושים במסגרת החיים החברתיים אצלנו, יום הילד היה אצלנו לפני זמן מה, יש לנו סוּדָר וכו'. אני הפטרון, אם כי יש שם גם 40 משפחות של חיל האויר. אני הפטרון, אני לא טוב בזה, אבל אני הפטרון. אבל יש לי על ידי ועדה שעושה את זה בצורה יפה ומאורגנת. קשה לשבור את ההבדלים בין הרובדים השונים, הקצינים ורבי הסמלים, אם כי אין הבדלים כל כך גדולים.

לגבי האוירה צריך להכדיל בין הרובד המשפחתי האזרחי ובין הרובד הציבורי, אל מה חושבים קצינים כקצינים או כבעלי משפחות, מה מעסיק אותם.

ידין: אני התכוונתי יותר לשאול מבחינה אחרת, אני אפילו כבר קיבלתי תשובה לשאלה שלי. כשיש בסיס במצפה רמ"ן יש שתי אפשרויות, שהמשפחות תגורנה בתל-אביב והסטאף פעם בשבוע או פעמיים בחדש או לפי לחצים ירוץ הביתה ויהיה על סיכות, אבל כשהוא נמצא במקום - הוא נמצא במקום, יש שיטה כזאת. מה לפי דעתך, בסופו של דבר, אם לקחת את כל הליקויים של האחד והליקויים של השני, עדיף כשיטה לגבי בסיסים גדולים של צבא סדיר.

בן-ימיני: אני אוסיף כאן אולי נתונים ואז התשובה תהיה יותר ברורה. קורס החי"ר - בתכנית הוא 18 שבועות. 9 שבועות מהם הוא לא נמצא בבסיס, שבוע ברמת-הגולן, שבוע בתל-נוף ושבוע בירושלים ועוד ועוד,

הער: אל"ם חיים בן-ימיני

סדרות - חצי מהקורס נמצאים מחוץ לבסיס, כך שלפחות 3 שבועות הפלוגה לא יוצאת מהבסיס, ניווטנים לחברון וניווטנים לדרום. יש לי חלק מהמשפחות שאינם גרים בבסיס, זה בערך שלישי, שני שלישי גרים בבסיס ושלישי - לא. כך שגם אדם שלא גר בבסיס אם הוא מדריך בפלוגת חי"ר, למשל, אין משמעו שהוא רץ כל שבוע הכיתה.

ידין: השאלה שלי מכוונת לא רק לגבי הבסיס שלך, אלא כדוגמה לבסיס של הצבא.

בן-ימיני: זה שוני עצום לגבי בסיס חיל אויר. בסיס חיל אויר מוקף חיים ביום ובערב סביב חשדה, בסיס כזה - לא. כל גופי המטה שלי, כל קציני המטה הם בח"א, נושאי השליחות הם או בפהד או במשכל, באכא, נושאי המנהלה - בפהד. בקיצור חלק גדול מהדברים שאני תלוי בהם - הם אפילו לא בבאר שבע, הם בח"א. השליש שלי מוצא את עצמו יומיים בשבוע מכלה בח"א בגופי השליחות הראשית או בישיבות או בדיונים. המדריך הראשי שלי, המד"ר, משתתף בדיונים או בח"א או ברמלה כקצח. קציני המטה יושבים בדיונים גם כן בח"א. כל הקשר שלי הוא עם ח"א, הסכור שלי קשור עם ח"א.

לגבי חבר המדריכים יש חשיבות עצומה שישהה במסגרת הבסיס. ויש לי בזה מלחמה אתם, היכן מתחיל ונגמר תפקידו כמדריך ומתחיל התפקידו כמפקד, וזאת אחת המלחמות שלי, ואינני יכול להגיד שההצלחה שלי בזה גדולה, שמדריך ומפקד יראה את עצמו אחראי להצלחת הצוות שלו לא רק בכיפוף תרגיל, אלא גם בכל הדברים האחרים, וכרגע שאנשים גרים בבסיס יש תנאים ייסיים המאפשרים את מילוי הדרישות האלה.

אבל מה יש אליה וקוץ בה. יש מדריכים שברגע שהם מתחילים להיות קרובים לצוערים נחמשים דברים אצלם שלא הייתי רוצה שייחשפו, וצוערים עולים לפעמים על מדריכים וכד'. אבל אני נלחם אתם על כך שהם צריכים לשמש דוגמה אישית

24 שעות ביום.

6445

ועדת החקירה - ישיבה קי"ד

במ

- 56 - 60 -

17.7.74 - אה"צ

הער: אל"ם חיים בן-ימיני

ואני רוצה להגיד עוד פעם, כשיכון צבא הקבע - מה שאני
למדתי בשנה האחרונה - יש בעיות, בעיות חברתיות ואחרות, הרבה מאד שיקולים
לא טובים לאנשים, שיקולים של רכב וחנאים אחרים שיש להם כחוקף חפקידף הצבאי.
ואם אנשים לא מספיק מבוגרים ואינם בעלי שאר רוח זה מקשה.

פדין: היחה לי עוד שאלה, אבל כעצם חצי שאלה בעקבות מה שאמרת
קודם. זאץ אולי שאלה שלא אצטת הייתי צריך לשאול אותך,
אבל במידה שזה שייך לנסיון שלך. אתה במזרח ונפשך במערב, אתה בדרום והטבור שלך
קשור לח"א, האם אין נוהג או חוק או נוהל במטכל שמחייכים קצינים במחלקות
השונות וכו' וכו' לרדת אל הבסיס ולא שהבסיס יעלה למעלה?

בן-ימיני: (א) אין נוהג. (ב) יש לי מה שנקרא פורום של ביקורי מטה,
ביקורי מחלקות, אבל הוא לא סדיר, הוא לא לעבודה. הוא בא פעם בחדש, אבל אני
לא יכול לעבוד מחדש לחדש. אין נוהל של מפגשים חד-שבועיים או דו-שבועיים,
לא קצין האפסנאות של פיקוד ההדרכה יושב אצלי בבסיס, אינני יודע אם הוא
יכול. אם אתה שואל אותי אם זה טוב או לא טוב - אינני יודע. יש לי ביקורים,
הם ביקורים בחקופות שונות, לא קבועות, והם לא ביקורי עבודה.

אח"כ רשמה אא

6446

ידין:

שאלה כללית. הכנסת את המושג ערכים. איך בעצם אחת משיב את
החינוך לערכים?

ח.בן-ימיני:

אני מכריז וכוחב על הלוח: קצין - סכנאי חושב בעל ערכים.
אני אומר שככל שאני הולך מימין לשמאל, קשה לי יותר למרוד.
מה אחת עושה בשביל זה?

ידין:

ח. בן ימיני: בעיה קשה. אני מתלבט בה. יש כמה מישורים. מישור ראשון, בעצם

העובדה שאני מכריז על הובר, ואני דורש ממדריכי מפקדי שינהגו

כך, וקובע ערך נורמטיבי שאם אדם מסקר הוא עוזב את הבסיס, ואני מכצע את זה - זה
מישור אחד.

אם שהיה צוער מצוין, שיקר במסע ניווס. הוא היה 500 מטר ממ"צ,

וחזר בחחקירוסיפר שהיה 500 מטר ממ"צ. הייתי שם, הוא אומר. אמרתי: דווקא משום שהיית
במרחק 500 מטר ולא ניגשת למ"צ, בגלל זה אחת הולך. כרגע שאני ממש את הסנקציה,
את הנורמה שאני מכריז עליה, ++ ודורש זאת מן המדריכים, זה מישור אחד של
חינוך לערכים.

ידין:

זו דבקות למטרה, חינוך לאמת. אני התכוונתי יותר לערכים אישיים:
טוהר מידות, גאווה כצבא, התנהגות הולמת קצין.

ח.בן-ימיני:

שיחות לא פורמליות, ניתוחי ארועים. רק עכשיו סיימתי תרגיל,
היו שיחות מדריכים ברמות שונות, ניתוחי ארוע, ש+ה הרצאות

פורמליות שלא תמיד מתקבלות בהכנה, כשבא מישהו מכחוץ ונותן הרצאה. אין לי מסגרת
קבועה. עד היום אני מתלבט בזה. סדרת דיוני מפקדים האחרונה הוקדשה לנושא זה.

ידין:

קצין חינוך ראשי מקדיש זמן, מחשבה ועבודה לבית הספר שלך?

הרי בסופו של דבר זו החממה לקציני צהל בעתיד, זה בית הספר התיכון.

ח. בן-ימיני:

רק שכניתי: האום מרצים, האום מוערים.

ידין:

אינני יודע אם זה הועבר אליך, אני ראיתי סטנסטיל שהעביר

ס. יזהר ללהבות חביבא, על תוצאות של שיחה אירואולוגית. על

לאומיות, אהבת הארץ, בשביל מה אנחנו פה, נקרא לזה ציונות. זה היה די מדהים,

אם זה נרמס לי שבה היה על 15% מכני משקים. בסופו של דבר שאלות אלו הן העיקר.

6447

אא

האם נושאים אלה מובאים על ידי שיחות, שיחות בין החניכים, על ידי מרצים
מדרגה ראשונה, על ידי ויכוחים, על ידי ריונים? מה הרצאות פרונטליות
לא מעוררות. האם קצין חינוך ראשי עומד אתך כמגע למחקר הבעיה, איך לפתור
בעיה זאת?

ח.בן ימיני: ראשית, נשלחים מרצים מדרגה ראשונה, מוסמים במקצועם,
מזרחים, פסיכולוגים. אני חושב שאנשי האוניברסיטה מבקרים אצלי בבסיס
בתדירות גבוהה ביותר. נושאים כמו ישות פלשתינאית, זהות לאומית, תודעה
יהודית - אני משופע במרצים שקצין חינוך קבע אותם ושולח אותם לבסיס. אבל
אם אחת שואל אותי איכותית, יש קושי בסוג כזה של חינוך לערכים. כי המרצה
מגובש בדעותיו והילדים לא אוהבים רצפטים. זה דבר שאמרחי גם לקצין חינוך
ראשי, אני מפפס ++ יותר את המתכונת לשיחות לא מגובשות בנוסחאות, לא צריכה
להיות תשובה אחת בשיחה כזאת, יש מספר גורמים. סכנית יש מרצים, מרצים
טובים, יש הרצאות, מקדישים לזה זמן. הקושי בשיחות האלה שלא מכירים את
הבעיות לעומקן, משום שהמרצים ככולים בדעות והשקפות אישיות.
היתה לי שלשום שיחה עם פלוגת צוערים בנושא מוסיבציה,
הועלו שאלות בסיסיות. ישבנו ושוחחנו הרבה זמן. היו שאלות בסיסיות, לילדים
יש שאלות. המדריכים גם הם שייכים כמעט לאותה שכבת גיל, אין מרחק. אני גם
נזהר שחשובותי לא תהיינה של אלוף משנה ממסד במערכת. ניסיתי במיטב יכולתי
להסביר, אני גם רואג שמפקדי הפלוגות שלי, שהם סגני אלופים יותר ותיקים,
שיצרו קשר בעניין זה.

אין לנו "מערך שעור בנושא ערכים". אני מנסה לתקוף בעיות

בשעה שהן מתעוררות, בעיות אקטואליות. חבר המרצים מן החוץ - קצין חינוך
קובע את היעדים ואת המטרות. כזה אין לי בעיה. יש בעיה באותה נקודה שכואב
לצוער, כמו שידעתי משאלות, שאלות מוסיבציה בעיקר. קצינים בכירים או מוסמים
לענין הזה לא באים, אבל אני גם לא בסוף שהם האנשים המתאימים לענין. התשובה
שהכח הוא אחד המרכיבים בייחסינו עם הערבים - לא חופסת. אנחנו פגלים אצל
הצוערים רגישות יוצאת מן הגלל לנושאים אלה. הם משמשים גם מסבירים יוצאים

עושה כך.

ח.בן ימיני: רשימה יש. דיונים מפורטים יש מעט מאד. יש רשימה, יש חומר. יש לנו קובץ שלם על נושא מנהיגות. יש רשימה ספרים, שהספר של ווייל מופיע בה. אבל בגלל לחץ הזמן, אנחנו משקיעים מעט מאד בנושא ספרות וניתוח חומר כתוב. אם כי אנחנו מודעים לכך, אינני יודע מה להוריד, וזה כתוב גם אצלי כחכנית לעבודה במידה שירחיב. אני יודע שבגלל לחץ הזמן הצוערים כמעט שלא קוראים. הם עייפים מאד. הם מקבלים רשימה ספרים, אבל לא מחייבים אותם, לא נבחנים על הספרים. מספר פעמים שקלנו את הבעיה מכמה צדדים. החומר ישנו, הרצון ישנו. במסגרת העדיפויות שלי היום, אינני יודע כיצד לעשות. לפעמים זה חשוב לי יותר מאשר עוד שיעור אחד בזח"ק, אבל איננו מקדישים לנושא זה בבית הספר אותה תשומת לב שהיינו רוצים להקדיש.

לסקוב: הקצינים שמשרתים חתח"ך, כמה מהם צריכים למלא כלפיך וכלפי

מינהל הסגל חוות דעת על הכפופים להם, תקופתית?

ח.בן ימיני: אף אחד.

לסקוב: אתה ממלא על כל הקצינים?

ח.בן ימיני: קצין מ"מ ומעלה - אני ממלא. מרמה של מ"מ ומד"ח

ממלא המ"מ ומוסר לי את חוות דעתו, ואני עובר.

לסקוב: מ"מ שממלא על המ"מ, האם מישהו מהם הציג לך פעם שאלה, שזה דבר

מוזר שבשופס 617, נרמה לי, אין סעיף שמדבר על יושר או דוגמה

אישית של מפקד - מישהו פעם שאל אותך מדוע זה איננו?

ח.בן ימיני: לא שאל. אם חרשה לי, אני רוצה לספר משהו. יש לנו בבית הספר שאלון

שמבקש צוערים ביום האחרון של הקורס להעביר בקורה על בית הספר

ועל חבר הסדריכים, בתקוה שהצוערים ביום האחרון של הקורס, ואנונומית, כותבים את

האמת. וגם זה לפעמים לא. בשאלון הזה בנינו גראף של כושר של כל מדריך ומדריך.

בנינו גראף של מספר חכונות בסיסיות: יכולת מקצועית, יכולת הדרכה, דוגמה אישית, יושר, ערכים. 7 סעיפים. בסוף כל פלוגה יש לכל מדריך אצלי גראף, על בסיס ממוצעת של 12 - 15 פלוגות אחרונות בבה"ד 1. זהו גראף של המדריך וחבר המדריכים כפי שהם נראים בעיני הצוערים, וזה בע"מ. הנושא של דוגמה אישית ויושר אישי והגינות נמדד לגבי כל מדריך, כפי שזה נראה בעיני הצוערים. יש בספריה של הפסיכולוג גראף לכל מדריך ~~שם~~ בנושאים אלה, וטופס חוות דעה.

אם אתה עכשיו שואל אותי על הטופס, אני מוכרח להודות עם יד על הלכ, שגם אני לא שמתי לב לזה. אני ממלא חוה דעת כבר מספר שנים. אין נחתום מעיד על עיסתו, אבל נושאי יושר ודוגמה אישית הם אצלי הם חשובים ביותר, ולא שמתי לב שהם חסרים.

לסקוב: אנחנו מחנכים למשמעת, מפתחים משמעת, רוצים להשיב אפקט היום מיד, כדי להבטיח שכשיהיה קרב, המשמעת תעמוד ותלכד. מנסים היום להשיב את האפקט על תוצאות שיהיו כעתיד, וזה אחד הדברים הקשים. בבית ספר אתה יכול ללמד את חשיבות המשמעת, מה העניין, אבל הבחן בסופו של דבר הוא ~~שם~~ ביחידה, שם מתמודדים, שם הפנהיגות והכשרון עומדים במבחן. אם אני מנסה לסכם רבע מיליון מקרים שהגיעו לכס המשפט, לכתי דין, סכתבים שבאו לוועדה, מצטיירת המונה של משמעת די ירודה. זה איננו עומד בסתירה לתופעות ~~שלו~~ מקיפות ואפילו כוללניות של השלכת הנפש מנגד.

אחרי כן רב

לפניכן רשמה א.א.

-71-

ועדה החקירה - ישיבה קי"ד

רב/2

17.7.74 - אה"צ

העדי: אל"ס ה. בן-ימיני

ה. לסקוב:

כי המשמעה רק מעזרה ללכוד לקראת המטרה וקובעת את המשכיות
 כושר העמידה הזה. והתמונה היא די מדאיגה בחופעות של התעלמות
 מפקודות וטרטור, והתעלמות ועקיפה של פקודות ואין נותנים את הדין, של בישה מתרנית,
 אף אחד לא הגדיר מה ציפו מהגישה הזאת,, אם בכלל הגדירו, אבל ישנו מסטר מנהלתי,
 של סחיכות, גניכות מרשות הצבא, אפילו סחיכה או גניפה של חפצים אישיים של פצוע או
 חלל ונעדר. ונדליזם של מהנה: אי נקיון, ובסך הכל אוכדן רכוש, ונזק מגיע בשנת 2/71
 לסכום של 15 מיליון. אצאצאאצאאצאאצאאצא אף אחת לוקח מסטר מבצעי ואחת בודק
 את ההתנהגות בגישה לעמדה, כתצפית, במחסה בהסואה, כשירות נשק, תחמושת, ציוד
 לחימה. וחופעות של השתמטות כמו: אי הגשת עזרה לפצוע, או להשתמט על ידי ליווי
 פצוע, אצא פציעה עצמית חבלה בנשק, אי קיום פקודות, אי דיווח על כוחותינו וכוחות
 האויב, מצב בסחון שדה, ובסחון קשר. הוצאות סודות לרשות הרבים, במקומות שהם אינם
 שותפי סוד. דיווח על פצועים, חללים ונעדרים ועל שינויי דרגה. ביזה בקשר לשלל.
 לא אומרים אמת, הבדלים בחוות דעה, שהן חופעות של התנהגות שאינה הולמת. חתימה על
 מסמך לא נכון. מטבח פרטי. אי הסעה, שימוש במעמד לטובת הנאה וכו'.

האם סחון כל הגלגולים בהם עברה מיוחדות שונות ויחידות שכנות זו ההתרשמות שלך
 גם כן?

ה. בן-יחי: אני אתן את חשובתי כך. תופעות ישנם. בכל סוג שאמרת יש תופעות.
 אינני יודע את מימדס הסטיסטי.

ה. לסקוב: בשנה שעברה רבע מיליון.

ה. בן-ימיני: כל התופעות שאמרת, אני לא מוצא תופעה אחת שאני יכול

להכחיש את קיומה, אבל אני אינני יודע את מסדיה.

אני הכרחי את כל תופעה ותופעה כפי שהיו ביחידה שאני הייתי. אצויש מקרים קיצוניים
 שאני יכול להצהיר בלא אחריות שתופעות ביזה ביחידות צנחנים, כמעט ולא היו. היו
 אבל במסדים קטנים מאד.

17.7.74-אחה"צ

העד: אל"ט ח. בן-ימיני

ח. בן-ימיני:

אובדני ציור היו והיו ועוד איך יש תופעות כאלה.

החפיסה שלי בענין הזה אומרת כך - מבחן הפקודה

הוא ביכולת של אותו אדם להיות ממושטע על אף הקושי ועל אף האי-נוחיות וכו' וכו'.
אובדני הציור למשל כתופעה, אי-אפשר להגיד שלא לחמנו בה, דרך משפטים ודרך
סנקציות. נכשלנו בה. פאקט שיש אובדנים, לא רק שנכשלנו בה, המסדרים לפעמים מגיעים
לתופעות שאתה לא מסוגל להוכיח שהציור לא אבד אלא נסחב, אתה יודע שהוא נסחב, ואתה
לא מצליח להוכיח את זה. אבל צריך לדרג את התופעות. לא הייתי אומר שהתמונה כוללת
לגבי כלל התופעות.

תופעות אובדני הציור זו מכה. יש פקודות, אין מספיק

פיקוח בנושא של אובדני ציור. אבל נושאים אחרים, ואני לא עובר פה על הרשימה
משמעה הרבה יותר חסונה מביאה לקיום הוראות. יש קיום הוראות יותר רציני בחוץ חלק
של הרשימה הזו. יש חלק מהדברים שהמשמעת מופרית.

אם לנתח: מדוע ואיך ומה הסיבות? - הייתי אומר כך -

חשומת הלב לדעת על קיום התופעות והפיקוח עליהם, היא חשומת לב לעתים מעטה מדי,
וכלתץ התנאים המשתנים, אוביקטיביים וסובייקטיביים. אוביקטיביים מבחינת הגלגולים שכל
יחידה עוברת, והסובייקטיביים, מבחינת חשומת הלב של המפקדים לענין הזה. התוצאה היא
של נתונים אוביקטיביים וסובייקטיביים שמביאים לאי קיום פקודות הקיימות בצבא, ויש
תופעות כאלה. הם קיצוניות בתחומים מסויימים כגון: אובדני ציור, הם פחותות
בשעור של היחידות שאני מכיר, פחותות הרבה יותר בתחומים אחרים, נחתי דוגמא -
חחום הביזה.

בניבות ציוד? - קיימות. ונדליזם - בשעורים קטנים קטן.

אמת, שקר, דיווח לא אמת - קיים. בשעורים קטנים, אבל קיים. ויש אי דיווח אמת
בתחקירים על ביצוע. אי דיווח דברים - קיים. אבל אני סוברה לציין, שכתחומים האלה,
לא אותה הסנקציה שנתנת ע"י מפקדים על אי-דיווח אמת, היא אותה סנקציה שמתקיימת

17.7.74-אתה"צ

העד: אל"מ ח. בן-ימיני

ח. בן-ימיני:

הציור שאשה במוצב בחעלה, היה ציור בשווי וכערך שבכל פלוגה בצה"ל

שמים לה בחקן אפסנאי למפקד. במוצב זו היתה אתריותו של המפקד.

אם היו בחעלה במוצב מסויים, אני לא זוכר סדיוק, 100 או 400 ג'רקנים למים, זו כמות ציור שהחביאו אותה בבונקרים בכל מיני פינות. לספור את הציור הזה זה ציור שבפלוגה של צה"ל היה קיים, ובפלוגה בצה"ל, לפי החקן היה אפסנאי. ולמוצב לא היה אפסנאי. למוצב היה מפקד ומפקד שאני מפעם לפעם שכתבתי עליהם. שפטי מפקדים שבהעברת הציור הזה חוץ 24 שעות, ולפעמים מעבר יחידה מקו לקו היה נמשך 12 שעות. היית מקבל פקודה: לתפוס אתריות על קו מסויים בשעה מסויימת. אני מוכרח להגיד, שבנחונים הכי טובים, אחת חייב לעבור מקו לקו בתחום של 24 שעות, אין באפשרותך לספור את המוצבים כמו שצריך. הנכון הוא, שהאנשים הגיעו לאובדני ציור, חלקם באשמה האנשים. מקלע מקולקל ומושחת שנמסר בחחימה, הוא מקלע שפחייב את המפקדים. אבל לא ה צליחו למשל, להגיע לידי פיקוח על ספירת ציור בשווי אג צום. לעמים מי היה חותם על המוצב? סגן או ספל, שכאשר היה מופיע למוצב, היו לו כל כך הרכה בעיות מבצעיות, אינני מצדיק אותו, אבל אני חושב על ההיקף שהיה לו, ההחלפות אג בקו היו מוקד בלתי רגיל וידוע, זה היה דבר ידוע, על אובדנים, משפטים ורמאויות של יחידה אחת נגד יחידה שניה. כל יחידה ניסתה למכור ליחידה אחרת, ויחידה אחרת קנתה פחות, היה מקו ומסכך ומו"מ וחלק גדול מאובדני יחידות היה במעמד של החלפת הקו.

ח. לסקוב:

אני לוקח את התמונה שאתה מתאר ביחידה עם הדגש של דברים

מבצעיים, הם אף-פעם לא נקבעו. האם בסופו של דבר אותו מועמד

שיהיה פעם אחת רמטכ"ל הוא בא מהיחידה הזו, מה שקובע ביחידות משפיע על יכולת התנהגות

הם אותם סמלים, ר"ס, מפקד המחלקה, מפקד הפלוגה, שליט, אפסנאי, חובש, ספל מסכת,

אלה הם למעשה, קצין ה קישור אם זה מילואים, מפקד הימ"מ, מהם הוא למעשה, מהרגע שהוא

בא ליחידה לומד, איך הדברים בצבא הזה מתנהלים? ובסופו של דבר, התמונה שאתה הוא בא לקורס

קצינים היא זאת. ואחרי שם מציג לפניו תמונה, שמה שהוא עבר קורס, היא נגד, שונה, עם דגשים

אחרים. כי הוא כבר בא עם הדוגמא - שאותי סרטרן, ואם אותי סרטרן אני אסרטר את האחרים,

17.7.74 - אחה"צ

העד: אל"מ ח. בן/ימיני

ח. לסקוב:

הוא בא עם תמונה כפי שאחה אומר, שדברים מנהלתיים, טכניים אפשר להעביר ליחידה שבאה - מקלע מקולקל, או תחמושת שהיא מקולקלת, או זנפוח של מרגמה של 81/52 שיאירי קבל, שאי אפשר היה להכניס את זה. כל הדברים האלה הוא קבל. הוא בא, מקבל אחר כך תעודה. למד את הדברים, אבל הוא חוזר אחר כך לאותו המקום. הוא חוזר ליחידה אחרת ונוצר מצב, שהנקודה ששם הוא לומר את מה שנקרא, את היכולת, את ההתנהגות של המנהיגות, את השיקול של הידרכיה של ערכים וכו' הוא לומד שם וחוזר לאותו המקום, ככה שאין בזה פריצת המעגל הזה. זה המצב שנוצר. נכון?

ח. בן-ימיני: מבהינה התאור העובדתי, נכון. אבל אני בכנות יכול להגיד

שאני קצת יותר חריף מזה. אני גם חורס פחות מדי לפריצת

המעגל. אני מכיר בעובדה.

ח. לסקוב: אני אגב לא מיחס את פריצת המעגל לכה"ס.

ח. בן-ימיני: אני אישיה אומר, שאני חורס פחות מדי לפריצת המעגל הזה.

אבל אם אני סוקר אחרנית את המשימות שהיו מוטלות עלי בעבר

עם כל המודעות הנכבדת לענין הזה, המודעות שלי כסג"ד, כראש אגף מכצעים, כמפקד ב"ס לקצינים. יהיה בנלי לומר - שלא היה לי את הזמן לכך, אבל אני בכל זאת חושב, שבלחץ הנחוגים והתנאים עם כל הנורמות המסמעתיות שנקטנו בהם, פריצת המעגל, צריכה להיות מקפה וכוללת מעל רמה היחידה.

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבה אחה"צ

עד: אל"מ ח. בן ימיני

בן-ימיני:

פריצת המעגל צריכה להיות מקפת וכוללת מעל

רמת היחידה. כולל חנוך ביחידה. צריך להתחיל ביחידה

וצריך להיות גבוי מעבר לכמות שביחידה, זה קשור כמכלול תנאים פיזיים

מעבר לאחריותו של המפקד. אני מקבל את זה בהחלט, יש מכלול של תנאים

פיזיים שמקלים על האבדנים ומקלים על הבעיות המסעתיים.

אם חייל מתקש לשים את שק החפצים שלו על המסאית, ששמים עליה 80 שקי

חפצים, הוא מקבל פקודה לשים את שק החפצים, וקובעים בחור אחראי על המסאית

וכשהמסאית מגיעה למקום וחסרים שלושה שקי חפצים, נשפט הכחור שהיה

אחראי על המסאית, אתה עומד... ואינך יודע מה לעשות.

או בחור חתם על מוצב, תופעות אנטי-אנושיות, הוא בא בשעה 10 למוצב,

ולמחרת בשעה 10 בבקר הוא היה אחראי על המוצב. תוך כדי קיום השגרה.

18 איש וציוד במיליון לירות. אתה רוצה שישמור על הציוד, אתה מחנך

אותו, אני שופט אותו, אני מסתכל לו בעשנים ומה אני רואה,

או, כשנגנבות לו נעלי הצנחנים מתוך האהל שלו, אז מה הבחור דבר ראשון

שהוא עושה, הוא לא בא ומדווח לי נגנבו לי נעלי הצנחנים, בגלל האופי

החברתי, הוא מתבייש לבוא ולהגיד לי נגנבו לי נעלי הצנחנים, הוא הולך

וגונב ממישהו אחר. הוא מתבייש לדווח כי יראו בזה פע נאיביות ילדותית.

אני זוכר, כשהייתי סירון במחנה 80, נח"ל, דווחתי על אבדן ציוד ועמדה

בפני המג"ד, ונשפטתי וקבלתי -10, פעם שנייה לא הופעתי למשפט כזה.

אני לא זוכר שגנבתי, אבל לא הופעתי למשפט. הנורסה בצבא היא כשלחייל

נגנבה מימייה, או חגור, או פריט אחר, הוא גונב אצל השני.

ח. לסקוב: ככה זה עם העוזי, וכך עם המג וכן הלאה.

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבת אהרה"צ

עד: אל"ם ח. בן-ימיני

6457

אמרי

בן-ימיני:

זה קורה, ויש גניבות ציוד, גם בחוגים אזרחיים
 אומרים לי, חברים, אצלכם כצבא גונבים. אני לא
 מכחיש. איך סיורוי השמירה של החדר, אז הוא מסדר סדור מסודר, ויש שומר
 מאהל אחד על 10 אהלים. שומר המאהל ממלא את הפונקציה של הסתובבות במאהל.
 הוא לא יכול לשמור לבד בלילה, אז אחת מציב 5 חיילים, כל זה זה דוגמאות,
 ויש דוגמאות ומקרים של חיילים שלא אשמים לחלוטין, אבל יש מקרים שהם כן
 אשמים. הוא יצא לאמונים והפאוצ' לא היה סגור ואבדו לו שתי מתסניות
 הוא לא יכול להסביר בשום מקום שבעולם, אין דבר כזה. זה גם נושא של
 מסדר יציאה ופקוח. וכשחוזרים מפעולה, ועושים מסדר ציוד ומסחבר ששכחת
 ואבדת משהו מעבר לגבול, משקפת לילה למשל, אלה דברים שקרו, אין הסבר לזה,
 אין הסבר. אלה בעיות משמעותיות.

הבעיה נחלקת לשניים, יש בעיות שקשורות לחנוך וחודעת

הפרט, ויש בעיות שיש נסיבות, נורמות חברתיות, שאני לא הצלחתי להתגבר
 עליהן.

ח. לסקוב:

אני אגיד לך למה אני מעלה את הנקודה הזאת,
 מפני שכרכ, המפוזר, כפי שאנו קוראים לו, הוא יהיה
 יותר מפוזר, המנהיג צומח באותה יחידה, שאפשר להגיד, שזוהי יחידת פנים
 אל פנים, אחד כלפי השני, פנים אל פנים מול האויב. לא יוחר ולא פחות.
 זוהי היחידה, היחידה, שאפשר להגיד שהיא יכולה להתגבש סביב המפקד,
 שם הוא מנסה איך להלהיב את אלה ההולכים אחריו, איך לחפלל את אלה שמנסים
 לשים לו רגל, הוא מנסה, הוא בדרך שיטות איך להביא אותם סביב מסרה
 בשיטות של לחימה וטכניקות של החנהגות^{של} משימות שגרה, זוהי הנקודה
 הבסיסית. ואם התמונה שהוא מקבל היא מעוותת מבחינת דרישות, משמעת
 מבצעת עליונה, צפצוף על מנהלתי וצפצוף על טכניקות, הוא נעשה בסופו
 של דבר עקום.

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבת אחה"צ

עד: אל"ם ח. בן-ימיני

6458

ח. לסקוב

ובשלב מסויים גם לא יקיימו את אותן ההוראות
 המבצעיות. כי חסיד יהיה מישהו שיחמוד אתו.
 אז כאן יש שתי שאלות: האחת, ^{בזמן} ^{הוא} ^{בבית} ^{הנאש} ^{של} ^{הצבא} ^{מלמד} ^{את} ^{המ"כ}, כשהוא
 אומר לו, טרסור זה לא טוב. פתירות גורמת לנו אכידות, תנהג בצורה
 כזאת, בצורה כזאת; מי לוקח את אוהו קצין שבא ממך, תנסה כך.
 מי לוקח את הקצין שבא ממך ואומר לו בוא אני אעשה לך הכרה עם היחידה
 שלך. אנחנו כך וכך נוהגים. האנשים שיש לנו זה לא ליגה א' זה לא
 צנחנים. הם באו עם אוטובוס מבסיס קליטה וסיון, נחנו להם עזרה לעלות
 עליו. ואנחנו כאן עד שפחארגנים. חיראה אנחנו הצלחנו כך וכך וכן אנו
 נוהגים. לא טרסור, לא פתירות, מי עושה את זה. האם פתוך נסיון
 שלך יש מג"ד שמקדיש חצי יום בשבוע לקצינים שלו? או מ"פ שמקדיש למ"מים
 שלו?

ח. בן-ימיני:

ההתמודדות הדומיננטית ביחידות הקרביות היא לא
 זו, לצערי. זה צריך להיות המ"פ, המ"פ, ברמת גיל
 וותק, בגרות ונסיון קרובים ל"מים שלהם. הדמות הדומיננטית שאני חושב
 כיחידות השדה בנושאים האלה, נושאים שהם קצת שאר רות, זה המג"ד.
 ככל שהמג"ד ער יותר לבעיות האלה, הוא יכול לעשות את זה דרך צנור הפקוד
 דרך המ"פ. נדמה שהרמה מתחילה ונגמרת במג"ד. בחקופוג אחרות היו מ"פ
 שהיו ברווח גיל של 5 - 6 שנים, מה"פ מהמ"מים שלהם, היום המ"פ צעיר
 שנה שנתיים מהמ"פ, זה לא זה. אני רואה במג"ד דמות דומיננטית.
 אבל הבעיות הן יותר מזה, הן מעבר לזה.

אני מוכרח להגיד לך, רב-אלוף לסקוב, כפומ"פ

מעתיקים בבחינות.

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבת אהה"צ

עד: אל"מ ח. בן-ימיני

6459

ח. לסקוב:

כאמך ?

ח. בן-ימיני:

כן. אני לא מחדש. בפו"ם מעתיקים בבחינות.

ח. לסקוב:

ולא זורקים אותם ?

ח. בן-ימיני:

לא חופסים. קרה שהיחה בחינה, לא ידעתי, ניגשתי

ומסרתי אותה. מי מעתיק בבחינות ?

ח. לסקוב:

ברור, מי שרוצה לעזוב את פו"ם.

ח. בן-ימיני:

בשביל מה אתה מעתיק. היחה לי בחינה בארטיילריה

לא ידעתי, מסרתי אותה. בפו"ם מעתיקים בבחינות.

זאת לא נורמה. אבל אם כחור, פסלפס רס"נ, אמנם זה אחוז קטן, אין לו

את הכבוד לקום ולמסור בחינה שאינו יודע, מה יקרה כבר ? יש מפ"ים

שחלק נשפטים ונחפסים ופלק לא. הגבורה שהצליח להשיג יותר תחמושת לתרגיל,

מה הגבורה ? זאת נורמה חיובית. הוא הצליח להשיג יותר תחמושת לתרגיל.

לעומת זאת אני סוכר להצביע על הופעה ששמה

טרטורים. צנחנים נחשבו כמטרורים. הופעה שנלחסנו בה עד למג"דים, ואם

היה מקרה ביחידה, הוא עלה לכותרות. והיו מקרים בוודים. הרבה שנים

תקפו אותנו על טרטורים כשלא היו הטרטורים. אמנם לא היו, אבל הָה כמו

איזה עשב. קרה אצלי, לפני כחודש, בנה"ד אחר. פחאום הסחבר לי שיש

איזה מדריך, סג"ם, שהודיע לצוערים, שכשהם רואים מדריך לרדת לכפופות

שמיכה. בשבוע הראשון של הקורס. הוא עף לבית סוהר. אבל זו הפטרייה הזו

שהחברה כבר צוחקים עליה. הוא כעס על צוער מסויים שלא הצדיע לו בבקר

אמר לו: אל תצדיע לי אבל חרד לשכיבת שמיכה. זו מן השפלה.

זו השפלה נוראית. זה היה יוצא מן הכלל שמצביע על הכלל. למה אני

מציין זאת, להצביע על הסודעות לאסור הזה. הם, המדריכים כבר מוקיעים

אח זה. הוא לא בא אלי להגיד לי. החברה, המדריכים כאו לאותו מדריך.

6460

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74, ישיבת אחה"צ

עד: אל"ם ח. בן-ימיני

ח. בן ימיני:

ביחידות הצנחנים נתקפו הרבה שנים על בעית

הטרסורים, כשידעו שהיא כבר לא הייתה קיימת.

היו מדי פעם בפעם טרסורים, אבל בנושא הטרסורים לחמנו, הסברנו, הסברה של

הטרסור הייתה ברמה של המג"ד והמ"כ, אני תורכתי כסגן ברמת מ"כ ולא סמכתי

לא על המ"ם ולא על המ"פ שהוא זוכר את מה שעשו לו"אבותיון

אני תדרתי את המ"כים, ונסיתי בדרך הפוזיטיבית, מה זה פוזיטיבית

מה אתה כן יכול לעשות אם אתה נקלע לקונפליקט עם אנשים.

בסך הכל קבלנו צו אסורים, צו של אל תעשה, אבל לא ניתן הסבר מה אתה

כן יכול לעשות. ואיך ולמה וסדוע. אני גם שאפתי למוטו, שתלונה בכח

זה כשלון מנהיגותי. מה קורה, אתה נותן פקודה, לא מבצעים את הפקודה

אתה עושה את עצמך שופט. ואז כמובן שהיחס הוא חד סתרי. ניסיתי להגיע,

לא הצלחתי. אבל מ"פ שהיה לו יותר תחמושת בתרביל נחשב למ"פ שהצליח.

רכב, טפולים ברכב. כשעשרה זחלמים צריכים

לשרת גדוד במסך שלושה שבועות לארבע פלוגות. אין לך יותר, אין. לא היה.

כשידעתי שאני צריך לקבל החלטה. האם להשביח חמשה זחלמים כי לפי הצקינג

הם לא היו בסדר, או להחאמן פלוגת צנחנים פעמיים בשנה בסדרת אמון מרוכז

או גדוד צנחנים פעמיים בשנה בסדרת אמון מרוכז, 4 פלוגות, שלושה שבועות

10 זחלמים. איך עושים את זה. ואז אתה כמפקד עומד בפני מצב

או להעלים עין מפריט טכני אחר, וידעתי שכעבור עוד יומיים זה עוד פריט

ובסיכוסו של דבר הזחל יעמוד. אבל ככנוח, שיעמוד בגדוד השני אולי...

עם כל הציונות הצהלית שיש לי. אבל זה אותם 10 זחלמים שחסינת הצנחנים

התאמנה עליהם עד המלחמה. זה אותם 10 זחלמים שעברו את כל יחידות החסיבה.

ומה זה 10 מזחלמים. זה זחלמים שלהסתי עליהם בששת הימים.

עמדו בימ"ח כבילו, ונהגי מילואים שהיו מופיעים לאמון המרוכז.

ועדת החקירה, ישיבה קי"ד

17.7.74 ישיבת אחה"צ

עד: אל"ם ח. בן ימיני

6461

ח. בן ימיני

כך התאמנו שנים בצנחנים עדמלחמת יום הכפורים.
 את הזחלמים האלה הכרתי אותם מכל הסחיבות האלה.
 לא ראינו 30 זחלמים, 30 זחלמים כחרגיל חטיבתי זה היה נס.
 כשלפני המלחמה אמרו לי שלמלחמה נקבל זחלמים אחרים. עוד האמנתי
 כשישבתי בצאלים לקראת ההבקעה ברפיח, ראיתי את אותם הזחלמים, אני סאז
 הפסקתי לחשוב. אז אני כמג"ד מקבל החלטה, אבל אני יכול להיות פושר.
 אבל המשימה שהייתה באותו רגע לנגד עיני הייתה איך להעביר סקסימוס צנחנים
 והפחד שמא יחפוס אותי, אבוד זחלם.

לכן אני אומר, יש נושאים שתקפנו אותם.
 איפה שתקפנו והחלכשנו יש לנו הצלחות. אבל יד על הלב, גם בפו"ם סעחיקים.
 כלומר, יש חופעות אנושיות, לא להכחיש.

ח. לסקוב

יש נקודה שאני רוצה להבהיר. הגדוד יש לו מידה
 מסויימת של דברים שהוא בכוחות עצמו, אבל כדי
 לאפשר לגדוד לעבוד בתנאים, כל מה שקשור לא רק בטיב המפקד הזוטר
 אפילו לראות שיצנח בצורה נכונה, אחרת יצא עקום וכו'. סיב התנאים
 עמידה על הדברים, בכדי שהם יקיפו את כולם, נדמה לי ש זה יותר שטח
 של הפקוד הבכיר, לא מפקד בכיר אחד. אלא כל הפקוד הבכיר.
 אתה, שאתה בפקוד הבכיר, האם באיזה שהוא פורום באיזה שהוא דיון
 העלת, או שמעת שחכריך פעלים.

בן-ימיני:

עלה. פושר. אני היום פושר. כשצריך 5 נגמ"שים
 מ-113. חדשים. אני צריך להעביר עליהם אסון
 וצריך להעביר את הפלוגות. תשובה בכחב, או שהנגמ"שים יעמדו, או שאני
 אחז את כוח האדם להם. אין לי כוח אדם. אני, אם היית שוקל אותי כמפקד
 סהור, צריך להעמיד מיד את הנגמשים כי אין לי מכונאי, אין לי קשר,
 ולא חלקי חלוף לקשר.

לפני כן רשמה יע

במ

- 91 -

ועדת החקירה - ישיבה קי"ד

17.7.74 - אחה"צ

העד: אל"ם חיים בן ימיני

חיים בן-ימיני (המשך): אני צריך הייתי אותם אחסול באיסון, ואני - בנסיבות המשמעותיות הפשוטות - הייתי צריך להעמיד את הנגמשים, כי אין לי סכנאי קשר, וציוד הקשר התקלקל, ואני בלאו הכי גם היום וגם פחר בלחץ בענין הזה.

לסקוב: אז צריך לחזק את ה (?)

בן-ימיני: מה עשיתי? - לקחתי צוערי חרמט וקציני חרמט, שאלתי מאוגדה כזאת ~~אחראים~~ זמגים כך וכך אנשים, כי אני מודע לנושא התחזוקה - וזה לא ג'יפ, גם ג'יפ זקוק לטיפול שלו, אבל הנגמשים מסמ מחלקלים, אז אני, בביה"ס לקצינים של צה"ל צריך - אם הייתי הולך בנסיבות כפי שנאמר כאן - צריך להעמיד היום את הנגמשים, בקורס יש לי בסך הכל שבוע סידרת נגמט, אין לי יותר, והייתי צריך להעמיד את הנגמשים.

יש לי 80 מכשירי קשר, זה ביה"ס לקציני, אבל תקן ומצבה - סכנאי קשר אחד. על 42 מכשירי וי.ר.סי. 25 ועל 30 וכמה מכשירי וי.ר.סי. - סכנאי קשר אחד. לבדוק היום מכשיר קשר - לפחות 20 דקות בין פלוגה לפלוגה, האם זה קיים?

יש לי 3 נשקים בפלוגה ויש לי 800 - 1000 צוערים - אבל תקן ומצבה 3 נשקים בסך הכל. אני רוצה לתת אחד לבדוק למטות, אני מתחנן אצל קצין חימוש ומבקש טובות, ואין. ואחרי סידרת דיונים סמלאים לי את המצבה, אבל איך אני יכול כך להתאמן? אז יש לי שתי אפשרויות - או להרים את הידים או לעבוד שלא כהתאם להוראות התחזוקה.

לסקוב: התכנית ב-1958 הייתה להכיא את כל הבה"דים למצפה

רסון וכצורה כזאת הדבר היה מתאפשר.

בן-ימיני: אני עומד היום בביה"ס בפני הצוערים ערום. אין לי

העד: אל"ם חיים בן-ימיני

בכיה"ס בחקן אף משקפת ס.נ.ס. אחת, אני השאלתי במלחמה - ואני אומר זאת בכישרון עדין - אני לקחתי למעשה, נשארו אצלי בחוקף הנסיבות § משקפות א4 קטן ו-4 משקפות א7. זה ציוד מושאל מצה"ל, והכנסנו בחקן. אין לי אף משקפת לילה אחת. יותר גרוע - אם אני שולח אותה היום לחיקון - היא לא חוזרת, אז אני מעדיף כבר להשאיר אותה כך, כי לא נעים לי.

אבל אם חרצו, הרי אני פה בנושא הזה יושב כפושע. וכך הדבר ביחס לנהגים לנגמשים, אין לי, וזה בשבוע נגמש בתוך קורס של ארבעה חודשים וחצי, יותר אין לי. ואני מודע לבעיה הזאת, ואני עובד עם אנשי חרמט שגדלו בכי"ס לשריון והם שואלים אותי "המפקד, אין יהיה בעוד שבוע?". כי בחסיבות, אצל החברים שלי, כצנחנים וב"גולני", הדברים יכולים להסתדר. אפאאאאאאאאאאאאאא אסרו לנו "חספגו", וכל הצבא יודע את זה, אבל אין נעשה? הדברים עלו בכנסים. בדיון אצל הרמטכל ביום שישי שעבר העלינו את הכעיות. וקיימת הדילמה של הכמות מול האיכות, של הקצב מול האיכות, היכן לעצור? אני לא יודע.

יש לי משימה מצד אחד להוציא קצינים, וקצינים טובים,

אבל אני באיזה שהוא מקום שוגה בחינוך שלהם. כי אם אני נותן חשובה לאיש החרמט ^{מצד אחד} "אין לי חלקי חילוף, בוא לא נתאמן סחר"/אני הולך לפי הצ'קוינג, מצד שני אני לא יכול להרשות לעצמי לא לעשות את האימון. ואני מתלבט, אין לי מה להגיד לו. ביחס לקשר אומר לי המפקד "אין אנחנו מוציאים מכשירי קשר לא תקינים? מצד אחד אני לא צריך לשתף אחר בכעיות שלי, הציוד צריך לצאת מן המחסן במצב תקין, בדוק ומוכן לפעולה. אבל יש לי טכנאי קשר אחד, אין לי יותר מזה. ופה אני עומד בפני הכרעה חריפה, ואני פושע, אבל אני מוכרח לאמן את הצוערים שלי.

אתם רוצים דוגמה יותר טובה מזה. ברגע הודיעו לי

בסלפון להוציא פלוגת צוערים שנקלטה אחמול בבסיס, להוציא אותה לגבול הלכנון לארבעה ימים. עשו מסע ארבעים ק"מ לקבלת חגים, התחילו להתאמן, ועד שמתחילים להתארגן. גם אין לי ציוד מבצעי, כי הציוד המבצעי הוא ציוד ההדרכה, ואני רוצה היום לרכז מקלעים לאימונים, אין לי חקן כמו לפלוגה. צר לי שאני נכנס לכעיות, אבל אין לי.

לנדוי:

יש לי שתיים - שלוש שאלות, כיצד השפיע קיצור
זמן הקוצים (?) על התוצר הסופי בכל אחד משלושת

המטלולים שהזכרת? אה

בן-ימיני:

חסור מאד, אני סוּחב עלי את הקיצור ככל שלב ושלב.

וגם את זה הראיתי לרמטכל, והוא די קיבל את זה.

מה קורה? - קיצורו בכל מקום קצת, קצין שיצא היום מחי"ר-חי"ר הוא היום ב-18

שבועות הכשרה פחות מאשר קצין לפני מלחמת יום הכיפורים, וזה אחרי המלחמה.

קיצורו בסירונות קצת, קיצורו בקורס המ"כים, ואז הוא בא אלי בקו התחלה נמוך.

ומי שלא הלך בשטח שלושה ימים עם מפה לא יודע טופוגרפיה. ואז אם הוא לא עבר

דברים כאלה בסירונות או בקורס המ"כים אני מתחיל את הקורס בקו התחלה נמוך.

בפלוגות הבסיסי הפער הוא 10 שבועות פחות הכשרה לקצין, בפלוגות האגס 16

שבועות, בפלוגות החי"ר - 18 שבועות, ודוקא אחרי המלחמה כשיש לקחים לקרב

משולב שמחייבים הארכת הקורס.

בחוקף משפוני האישי צריך היה, ודיברתי על זה

והתרעתי על זה וכתבתי על זה, להאריך מיד את הקורסים. הקורס לא מספיק, לא

מספיק בנושאי הדרכה ולא מספיק בנושאי מנהיגות וקריאה החומר ולקחים, אין לכך

זמן. אלא אם יבוא מישהו ובפקודה יאמר לי "תוריד את זה, תוריד את זה, תוריד

את זה". אני אינני יודע מה להוריד.

בחור שהמובלעת יודע להפעיל מצפן במוצב, יודע לציין

אזימוט, אבל הוא לא הלך עם מפה. הוא יודע להפעיל את המצפן, הוא לא טייל

בשטח, הוא לא יודע להלחם, הוא לא יודע לזרוק רימון. יש לנו קו התחלה נמוך,

ואני מנסה להיות קורס קצינים ולא קורס מ"כים מהקדם. אפשר להוריד פה שעה

ושם שעתיים, אבל מי שלא הלך עם מפה בשטח לא יודע טופוגרפיה, ולא יעזור

שום דבר.

וגם אם הוא הלך - הוא עוד יטעה.

לסקוב:

בן-ימיני: כן, אבל זאת לא בושה לסעות, גם לכך אני מחנך אוהם.

זאת לא בושה לבוא ולומר "טעיתי", לקחת מפה ולעשות

עוד פעם אח החרגיל. כולנו טעינו, גם אני טעיתי.

קיצור הקורסים משפיע לדעתי בצורה חסורה על סיב

הקצינים, ודוקא לאחר המלחמה. אני הגשתי חכניה על 8 חדשים, חכניה מכסימליסטית

לא הייתי אומר, אבל היא קיימת, והיא לא התקבלה.

האם כוגרי הקורס הבסיסי במיוחד, האם הם מפלאים את

לנדוי:

הדרישות שלך?

אתן אולי כמה נחונים, אנשי הקורס הבסיסי מהורים

בן-ימיני:

את החשית התחזוקתית לכלל האוגדות המרחבות כזה"ל.

הם יהיו הכסיס. אין לנו עודף של אנשי שרונים טובים. ויש לחץ מן האוגדות, והלחץ

על הקורס הבסיסי הוא לחץ עצום. ולאנשי הקורס הבסיסי יש פחות בעיות. אני עושה

היום אצלי מחשבה מחדש על הקורס הבסיסי - מה הוא צריך לתת. האלקטרונאי של חיל

האוויר, שאני עושה אצל קורסים כדי שהוא יקבל בסוף דרגה וידע משהו על המשותף

לכל יחידות זה"ל, וכשהוא ישב בקבוצות חנוון, בקבוצות פיקוד ידע גם מה זה

מערך, אבל אני רוצה לתת לו יותר תחומי פיקוד וניהול במסגרת בהר 1. ואני חושב

על כך מה לתת לאנשים, ויש מחשבה על ראורגניזציה.

בחילוח אין סלקציה, החילוח הם כבר צרכנים,

אינטרסטים, וכשהולכים לקורס החילוי שם כבר כמעט ולא מדיחים, משחק פה האלמנט

של "אני צריך אותו" לטוב ולרע. אני עוד בלתי תלוי אין שהוא, ופה הדבר תלוי

על מצפוני. כשהוא הולך לחיל האספקה לקורס מקצועי חיל האספקה יודע שאם הוא

מדיה אותו יחסר קצין אספקה באוגדה, אצלי זה לא עובד כך. חילוח אינם מדיחים.

אם יש מקום שבו יש סלקציה הרי זה "כבי פרודקט" של העבודה שלנו. פתאם אתה מגלה

בחור שאינו יודע את כיווני הרוחות, שושנת הרוחות, ומסתבר שזה רס"ר מחיל האוויר,

ועדת החקירה - ישיבה קי"ד
17.7.74 - אחה"צ

העד: אל"ם חיים בן-יאני

שהיה מעולה, וחיל האויר קם על הרגלים וצעק "מה? הוא מועמד להדחה. קצין מביה"ס הסכני בחיפה, ישב אצלי ועשיתי לו בחינה על לוח, ומסתבר שאינו יודע מה זה צפון - דרום, אז בודקים בתיק האישי ומסתבר שהוא גמר שמונה כיתות, אבל הוא גשאר בביה"ס העממי שלוש פעמים. זאת הבעיה.

אני מנסה לעשות ראורגניזציה בקורס הזה, בקורס לאלתר הבסיסי. זה קורס של שמונה שבועות, לא יעזר - אחת לא מצליח לאאח הרבה. יש קורס של 150 איש עם מחלקות של כארבעים איש.

לסקוב: מה גודל המחלקה?

בן-יאני: המפתח שלי הוא בן 30 ל-40 איש במחלקה, יש לי 107 מדריכים כיתחיים, 35 - מחלקתיים ו-6 - פלוגתיים (?).

לנדוי: יש לי עוד שאלה. האם יש מקרים של החאבדויות בקורס לקצינים?

בן-יאני: לשאלות קשות - תשובות קשות. בחקופתי לא היו, ואני לא יודע גם על החקופה שקורס.

לנדוי: טוב מאוד, אני מכרך אותך על כך.

היו"ר אגרנט: אני מודה לך על עדותך.